

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD VOOR DE WEERMACHT VAN NEDERLAND EN INDIË

waarin opgenomen :

het Artilleristisch Tijdschrift, het Cavaleristisch Tijdschrift en het
Militair Technisch Tijdschrift.

Directeur-Redacteur: J. MOORMAN, Reserve-Majoor der Grenadiers.

Redacteuren:

J. J. C. P. WILSON, Majoor der genie.

M. R. H. CALMEIJER, Kapitein van den Generalen Staf.

A. Q. H. DIJXHOORN, Majoor der Infanterie.

P. W. PIETERS, Ritmeester der huzaren.

A. ETERMAN, Kapitein der artillerie.

J. H. COUZY, Eerste-luitenant der artillerie, werkzaam

bij de II Afd. B. van het Departement van Defensie.

Redactie en Administratie: Zwarteweg 1, Den Haag — Tel. 117783 en 117784

Abonnement f 2.50 per kwartaal. Indië en Buitenland f 12.50 per jaar. Losse Nummers f 1.—

Postrekening 44715 ten name van Moorman's Periodieke Pers N.V.

106de JAAR No. 12

NADRUK VERBODEN

DEC. 1937

INHOUD.

	Blz.
Uit den Tank-slag van Cambrai op 20 November 1917, door A. DE VRIES	464
In memoriam J. J. VAN SANTEN	469
Vervoer van 15 hw.l. 17 op auto's, door J. F. M. STEENMETSER	470
Beschouwingen over Buitenlandsche Legers, door M. VAN LOKHORST.....	478
Nieuwe Uitgaven	485, 499
Militaire Verdedigings-voorbereiding op Motortechnisch Gebied, door Ir. P. H. V. D. TRAPPEN	486
Beoefening van het Tuchtrecht in de Weermacht.....	493
Leven en Streven in de Koninklijke Landmacht	497
Uit de Vakpers	501

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V. - 's-GRAVENHAGE - 1937

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD VOOR DE WEERMACHT VAN NEDERLAND EN INDIË

waarin opgenomen :

het Artilleristisch Tijdschrift, het Cavaleristisch Tijdschrift en het
Militair Technisch Tijdschrift.

Directeur-Redacteur: J. MOORMAN, Reserve-Majoor der Grenadiers.

Redacteuren:

J. J. C. P. WILSON, Majoor der genie.

M. R. H. CALMEIJER, Kapitein van den Generalen Staf.

A. Q. H. DIJXHOORN, Majoor der Infanterie.

P. W. PIETERS, Ritmeester der huzaren.

A. ETERMAN, Kapitein der artillerie.

J. H. COUZY, Eerste-luitenant der artillerie, werkzaam

bij de II Afd. B. van het Departement van Defensie.

Redactie en Administratie: Zwarteweg 1, Den Haag — Tel. 117783 en 117784

Abonnement f 2.50 per kwartaal. Indië en Buitenland f 12.50 per jaar. Losse Nummers f 1.—

Postrekening 44715 ten name van Moorman's Periodieke Pers N.V.

106de JAAR No. 12

NADRUK VERBODEN

DEC. 1937

I N H O U D.

	Blz.
Uit den Tank-slag van Cambrai op 20 November 1917, door A. DE VRIES	464
In memoriam J. J. VAN SANTEN	469
Vervoer van 15 hw.l. 17 op auto's, door J. F. M. STEENMETSER	470
Beschouwingen over Buitenlandsche Legers, door M. VAN LOKHORST.....	478
Nieuwe Uitgaven	485, 499
Militaire Verdedigings-voorbereiding op Motortechnisch Gebied, door Ir. P. H. V. D. TRAPPEN	486
Beoefening van het Tuchtrecht in de Weermacht.....	493
Leven en Streven in de Koninklijke Landmacht	497
Uit de Vakpers	501

MOORMAN'S PERIODIEKE PERS N.V. - 's-GRAVENHAGE - 1937

DE MILITAIRE SPECTATOR
MAANDBLAAD VOOR DE WETENSCHAFT VAN NEDERLAND EN INDIE

UIT DEN TANK-SLAG VAN CAMBRAI OP 20 NOVEMBER '17

DOOR A. DE VRIES,

Luitenant-Kolonel der Infanterie.

II (slot v. blz. 428).

Uur U werd vastgesteld op 6.20 van den 20 November. Te 6.10 verlieten de tanks de uitgangsstellingen. Vanaf uur U werd een spervuur door de eigen artillerie gelegd op 200 yards vóór de oprukkende tanks welk spervuur telkenmale met sprongen van 250 yards naar voren werd verlegd. Tegelijk met dit spervuur, op tijdstafel verplaatst, werd een rookscherm gelegd op den rechtervleugel van het ten aanval oprukkend III-Engelsche Legerkorps, op bepaalde tevoren aangewezen oorden, en op den heuvelrug bij Flesquières.

Wij begeben ons nu naar het tankbataljon H, op den rechtervleugel waarvan de generaal ELLES mede ten aanval zou oprukken.

Om 5 uur van den 20 November begaf zich de generaal van uit zijn stafkwartier naar de voertuigen. Het bataljon moest samenwerken met de 7te Infanterie-brigade. Er zouden vier golven van tanks worden gevormd. De eerste golf moest zich in het bezit stellen van lijn S-I, voor zoover deze viel binnen het brigadegevechtvak; de tweede golf kreeg opdracht Ribécourt en de tusschen S—I en Ribécourt gelegen loopgraven te zuiveren; de derde golf moest zich meester maken van lijn S—II; de vierde en laatste golf moest zoover doorgaan tot de linie Masnières—Marcoing—Fontaine—Bourlon zou zijn bereikt. Ten einde met succes op den heuvelrug van Flesquières te kunnen optreden, was het noodig, dat eerst het hooge terrein van Rumilly zich in Engelsche handen bevond.

Voor de eerste drie tankgolven waren van huis uit een aantal tanks aangevoerd. De vierde golf zou worden samengesteld uit tanks, welke na het bereiken van de lijn S—I beschikbaar kwamen uit de eerste tankgolf. Zij moesten zich, zonder op infanterie te wachten, van het vierde gevechtsdoel meester maken, zoodra de lijn S—II in Engelsch bezit was. Te 6.10 doet generaal ELLES door een armzwaai het sein tot opbreken geven. Zelf heeft hij als bestuurder van de Hilda zijn plaats vóór in het voertuig ingenomen. Dra vliegen huilend de granaten naar de Deutsche loopgraven, waar de bezettingen zich dekken, onwetend van het feit, dat binnenkort meer dan 350 tanks zich op hen werpen zullen.

Brommend en ratelend mengen zich de stemmen der tanks met het gedonder van het artillerievuur.

Door de kijksleuf ziende, ziet generaal ELLES links van zich de „Hyena” voortkruipen, omgeven door de mist. In den vroegen ochtend liggen nevels over het Fransche landschap. Nog schijnt de vijand geen idee te hebben van wat hem dreigt. Hier en daar slechts hoort men getik van een mitrailleur of

geweevuur. Schitterend nemen de tanks de voorste loopgraven. De Duitscher heeft de bezinning verloren; hij vlucht terug in paniek, en zij, die niet terugvlieden steken de handen omhoog, teneinde zich over te geven.

Daar krijgt de Hilda vuur uit een zware mitrailleur. Dreunend keert hij zich naar rechts, op den mitrailleur afstevenend. De tank heeft het pleit gewonnen, de mitrailleur zwijgt; met de bezetting is zij verpletterd.

Dan slaan granaten vlak om de tank. Een wal van grond werpen zij omhoog over de tank heen. De Hilda wendt zich naar links, dan weer naar rechts, zigzagt verder. De zesponder aan bakboordzijde blijft den Duitscher het antwoord niet schuldig; maar toch voltrekt zich het noodlot.

De meest linksche kanonnier krijgt gloeiend lood in de oogen, door den kiksleuf naar binnen gespat. In een kuil moet gestopt worden.

Voorzichtig opent de luitenant het luik en meldt: de lucht is zuiver Sir . . . en achter ons volgt de infanterie. Open de deur! en met den gewonde naar buiten!

Aldus geschiedt; voorzichtig wordt de kanonnier neergelegd, de aandacht van de infanterie op hem gevestigd, in de hoop dat een der volgende zieken-dragers zich over hem zal ontfermen. Het zijn Schotten, aan wien men den gewonde opdraagt. Dan moet het weer verder op Ribécourt aan, en op Flesquières, waar de aanval stekt.

Door het oponthoud is de Hilda thans op gelijke hoogte gekomen met de derde tankgolf, waarbij men zich aansluit.

Men haalt twee tanks in van het E-bataljon, dat naast het H-bataljon optreedt. De commandanten komen zich melden. Bij Flesquières vlot het niet; infanterie vloeit daar terug. Twee tanks ziet de generaal rookend op het slagveld liggen. Uit het dorpspark klinkt gevechtsrumoer. Zeven tanks kruipen daar moeizaam op den dorpsrand toe.

Dan slaat plotseling een vlam uit de eerste tank. Onmiddellijk daarna staan een tweede en een derde in vlammen; de anderen wenden zich naar links en naar rechts in wanhopige kronkelingen. Modderfonteinën springen om hen op.

Terug gaat de Hilda, om reservetanks te halen en tegen Flesquières aan te zetten.

Als dit gelukt is, scharen zij zich in slagorde, achter den heuvelrug tusschen Ribécourt en Flesquieres. Dan overschrijden zij den heuveltop.

Overal om hen heen liggen doode Duitschers in de loopgraven. Een Duitsch mitrailleurnest wordt door twee tanks in elkander geschoten. Achter de oprukkende tanks ballen zich de Schotsche infanteristen tot kluwens samen, beschutting zoekend achter de tanks tegen het uit de randen van Flesquières slaande mitrailleurvuur. In een boog kruipt het eskader van generaal ELLES om het dorp heen, zoekend naar een zwakke plek in de verdediging.

Aan de zuidwestzijde gekomen, geeft de generaal het bevel tot een frontale aanval.

Een eigenaardig gezicht, die logge stampende voortrollende en kruipende stalen monsters, nu eens klimmend over een borstwering, dan weer diep wegduikend in een loopgraaf of terreininzinking; echte landkruisers, dansende op de golven van het loopgraverterrein.

Maar in Flesquières heeft de Duitsche majoor KREBS een handvol dapperen om zich heen verzameld, mannen van het 84e, van het 27e Infanterie-regiment, van het 282e en van het 108e regiment artillerie; ook van andere regimenten; bij elkaar een zeshonderdtal. Overal had de aanval het gedachte verloop en een

groot succes; hier op deze handvol dapperen strandde hij. Deze mannen heeft de tankschrik niet meer te pakken. Reeds sedert uren binden zij met succes den strijd tegen de monsters aan. Ook met de nieuwe tankgolf van den generaal ELLES zullen zij het klaarspelen.

Op den rechtervleugel wringt zich de Hilda naar voren. De korpsvlag is reeds lang doorzeefd en in flarden geschoten. Nu seint de generaal: „allen half-rechts, daarna voorwaarts op den vijand los.”

Een modderfontein spat hoog voor zijn tank op; rook en stof benemen hem het uitzicht. Een hevige luchtdruk heft het achtereind van zijn tank omhoog. De generaal wendt het stuur. Nog een inslag. Als hagel kletteren de scherven tegen de wanden der tank. Zwarte rookwolken en steekvlammen schieten op uit de tanks naast hem. Voltreffers!

De een na den ander blijven zij liggen of gaan ze in vlammen op, en de generaal is blij zijn tank nog uit de hel te kunnen redden.

In het legerbericht van generaal HAIG, na afloop van den slag opgemaakt, kan men lezen:

„Many of the hits upon tanks at Flesquières were obtained by a German artillery officer, who remaining alone at his battery, served a fieldgun single-handed, until killed at his gun. The great bravery of this officer aroused the admiration of all ranks.”

De naam van dezen dappere bleef onbekend. Zijn lijk kon niet worden geïdentificeerd. Hij bediende het laatst overgebleven stuk van een batterij veld-artillerie, welke in den westrand van Flesquières stond opgesteld.

Maar de batterij had succes gehad; 49 in puin geschoten tanks lagen op het slagveld voor Flesquières.

Niettegenstaande den heldhaftigen tegenstand vóór dit dorp, had links en rechts daarvan de infanterie-aanval succes gehad, zoodat de dorpsbezetting afgesneden dreigde te worden; om welke reden in den nacht ook Flesquières door de Duitschers werd ontruimd.

Op schets 2 kan men zien, dat de tanks hier meer, elders minder succes te boeken hadden, en hoewel een groot aantal van hen op het gevechtveld liggen bleef, kon de infanterieaanval voorwaarts komen tot de op de schets aangegeven lijn. Crèvecoeur kon niet genomen worden, evenmin kon Fontaine en Bourlon bereikt worden.

De aanvallen werden tot en met den 28 November voortgezet; het groote doel, de doorbraak van het vijandelijk front werd niet verwezenlijkt. Er stonden te weinig troepen tot verdere uitbuiting van het aanvankelijk succes ter beschikking. Ook de cavalerie, die over de bruggenhoofden van Masnières en Marcoing naar voren werd geworpen, was te zwak om iets te kunnen uitvoeren.

In den kriegsraad verklaarde de generaal ELLES, dat hij moest erkennen, dat de aanval in zijn doel had gefaald. Volgens hem was dit niet te wijten aan de tanks. Hun opdracht hadden zij vervuld; de draadversperringen hadden zij neergebroken en de infanterie den weg door de loopgraven gebaad. Voorts hadden zij met succes de taak der inleidende beschieting kunnen overnemen, terwijl zij gedurende langen tijd terreinen bezet hadden gehouden, totdat de infanterie gearriveerd was om de taak over te nemen.

Wanneer er sprake was van schuld voor het niet slagen van de operatie, dan meende hij dit te moeten toeschrijven aan:

- a) de onvoldoende aanvulling van munitie en gevechtsmiddelen;
- b) het ontbreken van voldoende troepen om de verkregen resultaten verder uit te buiten;

c) onvoldoende tactische maatregelen.

Een groot nadeel was het bijvoorbeeld geweest, dat niet alle aan den aanval deelgenomen hebbende troepen tevoren grondig met de tanks geoefend hadden. Hoe meer de aanval was voortgeschreden, hoe meer het was gebleken, dat troepen volgden, welke van tanktaktiek onvoldoende kennis droegen.

Aan de samenwerking tusschen tanks en infanterie had veel gemankeerd. Bij Flesquières hadden de tanks een zoodanige voorsprong gehad op de infanterie welke volgen moest, dat zij het niet alleen hadden kunnen redden.

Maarschalk HAIG dekte dan ook den tankgeneraal volkomen, en hij verklaarde de tanks te achten „het wapen der toekomst.”

Merkwaardig was de bestrijdingswijze van Duitsche zijde. Bij het ontbreken van tankafweergeschut werd alles wat daarvoor dienen kon, aangewend. Veldartillerie, mijnenwerpers, luchtdoelgeschut, handgranatenpakketten, mortieren en zware mitrailleurs vereenigden hun krachten, om met het directe schot te trachten de monsters te vellen.

Den 30 November brak het Duitsche tegenoffensief los, tegen de flank Banteux—Vendhuille. Tevens werd uit noordelijke richting een offensief ingezet van uit de richting Bourlon. Beide aanvallen convergeerden naar Trescault.

Het uit oostelijke richting ingezette offensief bereikte de lijn: Villers Guislain—Gonnelieu, en kon aldaar gestuit worden mede door het inzetten van tanks.

Op den 7 December was het Duitsche front weer in zooverre hersteld, dat het liep ten westen van Villers Guislain, tusschen Gonnelieu en Gouzeaucourt door, oostelijk en noordelijk om Ribécourt heen, noordelijk om Flesquières naar den weg Cambrai—Bapaume, ter hoogte waar de oorspronkelijke Engelsche stelling dezen snijdt.

Welke zijn nu de voornaamste conclusiën, welke men uit deze tankaanvallen trekken mag?

In de eerste plaats is gebleken, dat zij een geweldigen moreelen indruk maakten op de Duitsche loopgravenbezettingen. Vele ervan vluchtten in paniek naar achteren. Toen men aan dit strijdmiddel meer was gewend, bleek, dat bestrijding geenszins tot de onmogelijkheden behoorde. (Flesquières).

In de tweede plaats is wel zeer duidelijk naar voren gekomen, dat steun van tanks voor infanterie van zeer groote waarde is te achten. Hier slaagde de infanterie er in, om zonder inleidende beschieting door een buitengewoon sterke verdedigingsstelling geheel heen te breken. Dat ook de moreele steun welke tanks verleen kunnen van groote waarde moet worden geacht, blijkt uit het feit, dat het Duitsche tegenoffensief van uit de lijn Banteux—Vendhuille slechts tot staan kon worden gebracht, toen de tanks den Engelschen soldaat bijstand kwamen verleen.

Voorts is gebleken, dat artillerie, en natuurlijk in de eerste plaats speciaal geconstrueerd tankafweergeschut, den grootsten vijand van de tank vormt.

Wil de tank hiertegen met succes den strijd kunnen aanbinden, dan zal èn de pantsering èn de snelheid op het gevechtsveld zwaarder, respectievelijk groter moeten worden.

Verder is de wenschelijkheid gebleken, om vóór en in de stelling speciale hindernissen en tankvallen aan te brengen.

Hoe meer voorts bij den verdediger de verspreide opstelling der vuurorganen toegepast wordt en hoe beter deze worden gemaskeerd hoe meer kans men heeft de tanks te kunnen afweren.

Omgekeerd zal het voor den tankaanvaller zaak zijn aan maskeering aan-

dacht te wijden, een maskeering welke het beste te bereiken zijn zal door rookmaskers, door de tanks zelf te verspreiden.

Intusschen is, sinds de vrede van Versailles werd gesloten, de techniek niet blijven stilstaan.

De tanks, welke bij Cambrai hun onmisbaren steun verleenden, zijn thans wel als geheel verouderd te beschouwen.

Nieuwe modellen hebben hun intrede gedaan; ook heeft specialisatie plaats gevonden.

Voor de Engelsche legerleiding heeft in dit opzicht stuwend werk verricht.

Men onderscheidt thans tweemanstanks, maar nauwelijks één meter hoog, die met een snelheid van vijftig kilometer dwars door het terrein rijden. Dan heeft men manschappentanks, waarin een sectie infanterie plaats kan nemen en welke dienen moeten, om snel de bezetting te leveren voor tactisch gewichtige punten, waarop de doorbraak- en de infanterie begeleidende tanks beslag hebben weten te leggen.

Wij noemden de doorbraaktanks, de Fransche „chars de rupture”, een pantsring voerend van 45 millimeter, welke door granaten, uit veldgeschut verschoten, niet kan doorboord worden. Zij dragen of een 15 cm kanon of twee van 7 cm, benevens twaalf zware mitrailleurs.

Overal gaan deze tanks over- en doorheen. Huizen rijden zij omver, boomen metersdik, worden, als waren het stroohalmen, geknakt. Tegen de lichtere veldartillerie kunnen zij den strijd opnemen.

Verder onderscheidt men drijvende (zwemmende) tanks en gastanks; tanks, die naast den rupsband wielen dragen als voortbewegingsmiddel, wielen, welke zij op den grooten weg neerlaten, ter opvoering van de rijsnelheid; pioniertanks met zware ijzeren walsen uitgerust, waarmede zij gelegde mijnen onschadelijk moeten maken, of pioniertanks, welke dienen tot aanvoer van fascines, brugslag- en ander pioniermaterieel; ook neveltanks, welke rookgordijnen leggen moeten om vijandelijke nesten, ten einde hun het uitzicht te benemen.

Alle zijn het even zoovele voorbeelden van ver doorgevoerde specialisatie.

Maar nog lang niet zijn we aan het einde der ontwikkelingsmogelijkheden. De tank van morgen zal niet blind, niet doof, niet lawaaierig zijn, zooals zijn voorganger van Cambrai.

Met periscopen en stroboscopen is hij uitgerust; geruischloos loopen kettingen en motoren; draadloos ontvangt en verzendt hij zijn berichten. De Amerikaanse Christie-tank, op den weg een snelheid ontwikkelend van 120 km in het uur, zich in het water even goed voortbewegend als op het land, bezit bovendien het vermogen over hindernissen heen te springen.

Slooten en loopgraven van tien meter breedte kan hij in zweefsprong nemen. De nieuwste exemplaren schijnen zelfs 180 km snelheid op den grooten weg te kunnen ontwikkelen; terwijl proeven genomen worden om hun vliegvermogen te verlenen.

Onwillekeurig dringt zich de gedachte op den voorgrond, hoe Nederland met zijn beperkte defensiemiddelen zich tegen het vraagstuk der tankbewapening stellen moet.

Bij het vele, dat reeds noodig is voor andere doeleinden, is het wel uitgesloten te achten, dat men ook nog aan de aanschaffing van een aanzienlijk aantal tanks aandacht wijden kan. Dit schijnt ook niet direct noodig; in de eerste plaats niet, omdat onze losse bodem, althans in het gebied der permanente stellingen, zich minder voor een gebruik van tanks in het groot leent; de grondwaterstand is te hoog, het aantal slooten en tochten te groot. Toch zijn er in

Limburg en Brabant ons inziens opmarschvakken voor deze mobiele gevechtsmiddelen wel te vinden. Het kwade daarbij is, dat, als wij de positie van Nederland bij het uitbreken van een West-Europeesch conflict in beschouwing nemen, er juist een kans is, dat een der belligerenten zijn weg zal kiezen over Nederlandsch territoir; en dat dan juist Brabant en Limburg in het centrum der belangstelling zullen staan.

Dan is een optreden van gemotoriseerde gepantserde afdeelingen in onze zuidelijke provinciën geenszins ongerijmd te achten. De in Frankrijk in 1933 gehouden manoeuvres hebben doen zien, dat daar met de mogelijkheid van een optreden van gemotoriseerde gepantserde afdeelingen op de flanken van een opmarcheerend leger rekening wordt gehouden.

Het is daarom voor ons land een belang van de eerste orde, dat naast verbetering in de oefening en den samenhang van het veldleger; naast de aanschaffing van voldoende luchtafweergeschut, ook aandacht wordt besteed aan de aanschaffing van een voldoende aantal tankafweerkanonnen, omdat dit voor ons land de eenige middelen zullen zijn, waarmede tanks afdoevende bestreden kunnen worden, en waarmede aan een in de Zuidelijke provinciën optredend veldleger en lichte brigade de noodige ruggesteun tegen aanvallende tankeskaders gegeven kan worden.

KOLONEL J. J. VAN SANTEN †

Op 13 November j.l. overleed geheel onverwacht de kolonel van den Generalen Staf J. J. VAN SANTEN, Chef van den Staf van het Hoofdkwartier Veldleger.

In zeer uiteenlopende, belangrijke functies heeft de ontslapen hoofdofficier zich doen kennen als een hoogst begaafd, zeer sportief en toegewijd officier en als een goed kameraad, van wien het leger nog veel mocht verwachten. In het leger zal dan ook zijn nagedachtenis in goede herinnering blijven.

Limburg en Brabant ons inziens opmarschvakken voor deze mobiele gevechtsmiddelen wel te vinden. Het kwade daarbij is, dat, als wij de positie van Nederland bij het uitbreken van een West-Europeesch conflict in beschouwing nemen, er juist een kans is, dat een der belligerenten zijn weg zal kiezen over Nederlandsch territoir; en dat dan juist Brabant en Limburg in het centrum der belangstelling zullen staan.

Dan is een optreden van gemotoriseerde gepantserde afdeelingen in onze zuidelijke provinciën geenszins ongerijmd te achten. De in Frankrijk in 1933 gehouden manoeuvres hebben doen zien, dat daar met de mogelijkheid van een optreden van gemotoriseerde gepantserde afdeelingen op de flanken van een opmarcheerend leger rekening wordt gehouden.

Het is daarom voor ons land een belang van de eerste orde, dat naast verbetering in de oefening en den samenhang van het veldleger; naast de aanschaffing van voldoende luchtafweergeschut, ook aandacht wordt besteed aan de aanschaffing van een voldoende aantal tankafweerkanonnen, omdat dit voor ons land de eenige middelen zullen zijn, waarmede tanks afdoevende bestrede kunnen worden, en waarmede aan een in de Zuidelijke provinciën optredend veldleger en lichte brigade de noodige ruggesteun tegen aanvallende tankeskaders gegeven kan worden.

KOLONEL J. J. VAN SANTEN †

Op 13 November j.l. overleed geheel onverwacht de kolonel van den Generalen Staf J. J. VAN SANTEN, Chef van den Staf van het Hoofdkwartier Veldleger.

In zeer uiteenlopende, belangrijke functies heeft de ontslapen hoofdofficier zich doen kennen als een hoogst begaafd, zeer sportief en toegewijd officier en als een goed kameraad, van wien het leger nog veel mocht verwachten. In het leger zal dan ook zijn nagedachtenis in goede herinnering blijven.

VERVOER VAN 15 HW.L. 17 OP AUTO'S

DOOR J. F. M. STEENMETSER

Kapitein der artillerie.

Op 12 Mei j.l. werd door 3—6 R.V.A. in samenwerking met het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, een oefening gehouden in het vervoer van een batterij van 15 hw.l. 17 (van beperkte samenstelling) op auto's.

Deze oefening was de eerste, waarbij dit zware materieel per auto werd vervoerd. Daarom is het wellicht niet van belang ontbloomt de daarbij opgedane ervaringen ter kennis van de lezers van *De Militaire Spectator* te brengen, temeer daar oefeningen van dezen aard in de toekomst nog wel eens vaker zullen moeten worden gehouden.

Eerst zullen eenige voorbereidingen worden behandeld, welke aan de eigenlijke oefening voorafgingen; vervolgens zal de oefening zelf worden besproken; daarna volgen enkele beschouwingen en conclusies.

A. Voorbereidingen.

Teneinde ervaring op te doen ten aanzien van de *trekkrachtprestaties* van het personeel van de batterij werd met behulp van beddingplanken van 12 l.St. een stevige stellage gebouwd van ruim 1 m hoogte — de gemiddelde hoogte van de meeste opleggers —, terwijl, in afwachting van te verstrekken laadgoten, door middel van dezelfde soort beddingplanken en wiggen van 12 l.St. een oprit ter lengte van 4 m naar de laadvlakte van den denkbeeldigen oplegger werd geconstrueerd.

Vervolgens werd een vuurmond van 15 hw.l. 17 op drie verschillende wijzen „geladen”.

a. Met de bediening van twee sectiën (30 kanonnières)¹⁾.

De vuurmond werd met de monding naar voren voor den oprit gereden; vervolgens werden aan elke luns 2 aan elkander bevestigde trektouwen van 15 hw.l. 17 ingehaakt; 2 man stelden zich op aan de richtspaak en 1 man achter en terzijde van elk rad met een speciaal voor het doel vervaardigde handstopwig, bestaande uit een groot model stopwig, voorzien van een steel (zie afb. 1).

Op het desbetreffende commando werd de vuurmond door de 26 kanonnières aan de trektouwen zonder eenige krachtsinspanning naar boven getrokken; op de laadvlakte aangekomen, werd de vuurmond door een wachtmeester met behulp van de bandrem gestopt.

b. Met de bediening van één sectie (15 kanonnières).

Thans werd aan iedere luns één trektouw bevestigd; 1 kanonnière, bijgestaan door een wachtmr. Stukscommandant, bestuurde de richtspaak en 2 man

¹⁾ De beide bedieningen van de mitrs. M. 20 zullen als regel de laadplaats moeten beveiligen en zijn uit dien hoofde niet medegerekend.

Afb. 1. Laden van den houwitser van 15 l. 17 (koplading).

stelden zich wederom op met de handstopwiggen, zoodat aan de trektouwen totaal 12 man beschikbaar bleven.

Ook nu was het resultaat zeer bevredigend. Weliswaar werd een behoorlijke krachtsinspanning van de kanonniërs vereischt, doch mede dank zij het volgen van de raden met en het telkens handig onderschuiven van de handstopwiggen werd elke teruggaande beweging van den vuurmond in de kiem gesmoord en kon het voertuig geleidelijk naar boven worden getrokken.

c. Met de bediening van één stuk (7 kanonniërs).

Een trektouw werd onder de wieg door aan de affuit bevestigd; een takel werd in het trektouw gehaakt en aan de andere zijde aan een stevigen ring in den stalmuur bevestigd, waarna de houwitser langzaam maar zeker op den oprit werd geheschen.

Van de bovenomschreven methoden werd de laatste — hoewel weinig personeel vergende — de minst verkieslijke geacht. Niet alleen gaat het optrekken moeizaam en langzaam — hoewel tegenover het laatste staat, dat 4 voertuigen gelijktijdig kunnen worden geladen —, doch de bevestiging van de takels biedt in verschillende omstandigheden telkens andere moeilijkheden. Bovendien zijn 4 takels benoodigd, terwijl de organieke Afdeling van 15 hw.l. 17 slechts over 1 takel beschikt.

Met het oog op de zoozeer gewenschte snelheid werd besloten de methode ad *b* toe te passen, waarbij dus de beide sectiën gelijktijdig en afzonderlijk van elkander zouden laden.

Het verkrijgen van *laadgoten* van de vereischte breedte en het vereischte draagvermogen bracht aanzienlijke moeilijkheden met zich mede. Te elfder ure werd de firma N. V. „ELECTROLASCH” te LEIDEN bereid gevonden 4 laadgoten van de vereischte sterkte te leveren. Het is wellicht niet oninteressant mede te deelen, dat elke laadgoot bestond uit een U-ijzer (aan beide uiteinden omgebogen), waaronder, teneinde te sterke doorbuiging te voorkomen, over de geheele lengte een T-ijzer op afstanden van $\pm 0,23$ m was gelascht. Het

gewicht per laadgoot bedroeg 250 kg! De laadgoten konden met een ploeg van 10 à 12 man worden verplaatst en hebben bij de oefening goed voldaan.

Op 10 Mei werd een vóór-oefening gehouden met een gehuurden oplegger. Hierbij werden tevens de laadgoten beproefd.

Toevalligerwijze had deze oplegger geen doorlopend laadvlak en ook geen wielkasten; de wielen staken eenvoudig door het laadvlak heen, hetgeen in zooverre een voordeel bood boven wielkasten, dat de wielen nu met behulp van stukken beddingplank konden worden overbrugd, zoodat naar verkiezing kop- of zijlading kon worden toegepast.

Bij het toepassen van koplading bleek de noodzakelijkheid de achterzijde van den oplegger te ondersteunen, teneinde domping te voorkomen. Daartoe werd gebruik gemaakt van 2 dommekrachten ¹⁾. Voorts werden de wielen van den oplegger met gewone stopwiggen gestopt.

Nadat de vuurmond met koplading was geladen en weder gelost, werd de — volledig met munitie bepakte — caissonachterwagen met zijlading geladen. Hierbij werd de zijkant van den oplegger met de beide dommekrachten ondersteund.

Bij deze vóór-oefening bleek, dat het gebiedend noodzakelijk was de laadgoten nauwkeurig evenwijdig op spoorbreedte te leggen, daar bij de minste afwijking gevaar voor kanteling van een laadgoot ontstond, waardoor het voertuig naar beneden zou storten. Om bij de oefening lang passen en meten te voorkomen, werd daarom per sectie een meetlat gemaakt met merkstrepen voor de spoorbreedte. Deze meetlatten hebben den sectiecommandanten later heel wat tijdverlies bespaard!

B. De oefening.

In de onderstelling was aangenomen, dat, terwijl de mobilisatie van de eigen troepen nog niet was beëindigd, een overzeesche vijand — die een landing had uitgevoerd nabij Zandvoort — door onze per auto naar het landingsgebied gedirigeerde troepen werd afgesloten in de algemeene lijn: Westrand Haarlemmermeerpolder — Noordrand Lisse — Noordrand Noordwijkerhout — strandpaal 79. 1 — III — 6 R.A. (van beperkte samenstelling), mobiliseerende te Leiden, werd ter beschikking gesteld van den Commandant van het vak Noordwijkerhout en zou op 12 Mei op auto's naar dit vak worden vervoerd, teneinde een stelling in te nemen in vt. 32—73 (blad 's-Gravenhage).

De samenstelling van de Batterij was als volgt.

a. Personeel.

2 officieren (1 Bt. C. en 1 Bt. O.)

1 O.W.I. en 1 wr. (S.Cn.)

54 wrs., korpls. en manschappen.

b. Paarden.

16 paarden van zwaar slag (4 vierspannen).

c. Materieel.

4 vuurmonden van 15 hw.1.17.

4 caissons (volledig uitgerust) idem.

1 bevels- en verbindingsmiddelenwagen.

¹⁾ Bij gebrek aan deze instrumenten zou de ondersteuning ook met een stapel planken of met schragen kunnen geschieden.

Afb. 2. Personeel van voorste sectie en verbinding-afdeeling, benevens de bevels- en verbindingsmiddelen wagen met 5 rijwielen, gereed voor vervoer op een vrachtwagen met aanhangwagen.

1 mitr. M. 20.

5 rijwielen.

Bovendien moest ten behoeve van het laden en lossen en het vervoer nog het noodige geniematerieel (planken ter versterking van de laadvlakken) worden medegevoerd, benevens 6 laadgoten (waarvan 4 bestemd voor het houwitsermaterieel en 2 lichtere voor den bev. en vbdm.wagen) en de noodige stopwigen, nijptangen en draadnagels.

Nadat de Transportcommandant had medegedeeld, dat voor het vervoer kon worden beschikt over 2 personenauto's, 8 opleggers (waarvan 5 zonder en 3 met wielkasten), 1 vrachtwagen met aanhangwagen, 1 vrachtwagen (deze vrachtwagen benevens de vorengenoemde aanhangwagen elk geschikt voor het vervoer van 18 man) en 2 veewagens (elk geschikt voor het vervoer van 8 paarden), werd door den Bt.C. en den Transport C. in onderling overleg besloten de colonne als volgt samen te stellen.

1 *personenauto*, bestemd voor 2 officieren.

1 *idem* „ „ de beide sectiecommandanten.

1 *oplegger zonder wielkasten*, bestemd voor 1 vuurmond + voorwagen.

1 *idem met* „ „ bestemd voor 1 caisson + den mitr. M. 20.

2 *idem* als voren (doch zonder den mitr. M. 20).

1 *vrachtwagen met aanhangwagen*, bestemd voor den bevels en verbindingsmiddelen wagen en het personeel van de voorste sectie + de Vbd. A.

4 *opleggers*, bestemd voor het materieel van de achterste sectie (de oplegger met wielkasten voor de achterste caisson).

2 *veewagens*, elk bestemd voor 2 vierspannen.

1 *vrachtwagen*, bestemd voor het personeel van de achterste sectie en het toegevoegd personeel van den Bt. C., zoomede voor den C.-achterste wagen.

Op elke met materieel en paarden beladen auto zouden bovendien 2 man plaats nemen voor toezicht op het materieel en de paarden gedurende het

rijden, zoodat voor het vervoer op de voor het personeel bestemde vrachtwagens een sterkte overbleef van $54 - 11 \times 2 = 32$ man, dus per vrachtwagen 16.

Voorts werden bij het overleg bepaald de laadplaats, het uur van aanvang van het laden, de opstelling van de batterij en van de auto's op de laadplaats, de marschweg en de losplaats.

Bij het bepalen van den marschweg moest rekening worden gehouden met de draagkracht van de te passeeren bruggen, zoodat alleen hoofdwegen in aanmerking kwamen.

Als losplaats werd — na verkenning — gekozen de Schuine weg (in vt. 31—73 en vt. 32—73), een breede asphaltweg met ruime harde berm, die gedekt was zowel tegen grond- als tegen luchtwaarneming en ± 1 km. achter de in te nemen stelling lag. Deze losplaats bood bovendien het groote voordeel, dat gedurende het lossen en het opnieuw laden het normale verkeer zeer gemakkelijk kon worden omgeleid.

Op 11 Mei werden de door C. — 1 — III — 6 R.A. getroffen regelingen aan het personeel van de batterij bekend gemaakt in een bevel, omvattende de punten vijand en eigen toestand, opdracht, samenstelling van de batterij, samenstelling van de autocolonne en bestemming van de auto's, laadplaats, tijdstip van laden, opstelling van de batterij op de laadplaats, opstelling van de auto's op de laadplaats, oprijden van de autocolonne, regeling van het laden, marschweg en losplaats. ¹⁾

Op 12 Mei 8.40 werd het bevel tot laden gegeven. Op dit moment werd volgens de vastgestelde regeling door 4 commandanten tegelijk met het laden aangevangen: de beide sectiecommandanten laadden met hun personeel ieder hun eigen sectie (de Commandant van de voorste sectie bovendien den mitr. M. 20), de C.—Vbd.A. laadde met het toegevoegd personeel en de telefonisten den bev. en vbdm.wagen en de rijwielen, terwijl de C. — voertuigen de paarden inlaadde.

C.—Vbd.A. meldde zich te 9.30 gereed voor afmarsch, C. — voertuigen te 9.40 en de beide S.Cn. ongeveer tegelijk te 10.40, zoodat het *inladen van de batterij totaal twee uren* in beslag had genomen.

Nabij de Veemarkt te Leiden (onder de boomen, zie afb. 2), werd de colonne voor het laatst even geïnspecteerd en vervolgens ging ze op marsch (afb. 3).

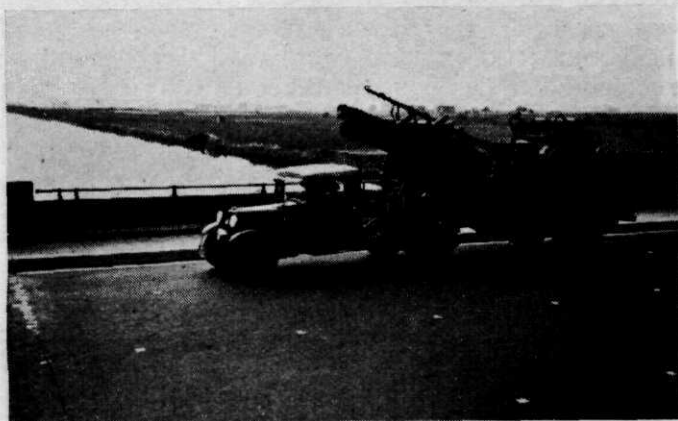
Buiten de stad werd *op de betonwegen* gereden met een *snelheid van ongeveer 25 km/uur*. Getracht is nog de snelheid tot 30 km/uur op te voeren, doch bij dit tempo ontstonden weldra groote gapingen in de colonne, zoodat de snelheid van 25 km hernomen werd. *Op de straatwegen* kon zelfs geen grooter snelheid dan 20 km worden gehaald, terwijl enkele overgangen, verhoogde bruggen en scherpe wendingen nagenoeg stapvoets werden genomen.

Bij aankomst op de losplaats werden allereerst de rijwielen gelost, waarna de Bt.C. met den wr. hulprichter, den wr. verkenners I, den C. — Vbd.A. en de C.-voertuigen de stelling ging verkennen. De Bt.O. werd tijdelijk met de leiding bij het lossen belast. Met het oog op den tijd werd slechts één sectie gelost.

Nadat de voorbereidingen voor het stellingnemen waren getroffen, werd de geloste sectie op de normale wijze met paarden in stelling gebracht.

Na de rust (waarin werd gegeten, gedrenkt en gevoerd), werd de stelling

¹⁾ Beknoptheidshalve wordt het volledige bevel hier achterwege gelaten.

Afb. 3. De houwitser van 15 l. 17 met voorwagen tijdens het vervoer.

verlaten en opnieuw met laden aangevangen, waarbij vanzelfsprekend gebruik werd gemaakt van de ervaringen tijdens het eerste laden opgedaan. Een belangrijke ervaring was de volgende.

Gebleken was, dat het laden van den gescheiden caissonachterwagen uiterst moeilijk, zelfs gevaarlijk was, doordat dit voertuig aan den langboom onvoldoende bestuurbaar was en onvoldoende in evenwicht kon worden gehouden, zoodat de mogelijkheid van kantelen om de as geenszins was uitgesloten. Daarom werden de caissons thans opgelegd geladen. Met opzet werd één caisson *achterwaarts* (volgens het in bewerking zijnde VOORSCHRIFT LADEN EN LOSSEN zou dit regel zijn) opgereden, de andere *voorwaarts*.

Hierbij bleek de groote wenschelijkheid om *bij koplading* het voertuig *voorwaarts* op de laadgoten te rijden, niet alleen omdat zoodoende het besturen gemakkelijker is, doch vooral omdat bij aankomst van het voertuig op de laadvlakte de mogelijkheid tot manoeuvreeren met den voorwagen blijft bestaan. Wordt het voertuig evenwel *achterwaarts* opgereden, en is verzuimd de laadgoten *zéér nauwkeurig* evenwijdig aan de lengteas van den oplegger te plaatsen, dan komt het voertuig scheef op het laadvlak aan en is elke manoeuvre uitgesloten (de caissonachterwagen van 15 hw.l. 17, beladen met munitie, kan niet even vertild worden!), zoodat verder oprijden onmogelijk is.

Bij gebruikmaking van *zijlading* moet de opgelegde caisson *achterwaarts* opgereden worden; de caisson-achterwagen kan dan na aankomst op het laadvlak afgelegd en vervolgens een kwartslag gedraaid worden. Maar in dit geval is er boven ook alle ruimte om te manoeuvreeren!

Dat bij terugkeer in de kazerne de handigheid van het personeel was toegenomen en vooral het „moreel” zeer aanzienlijk was gestegen, moge blijken uit het feit, dat zoowel de vuurmond als de caisson thans opgelegd werden gelost, waarbij o.m. tijden werden genoteerd van 8 minuten voor het lossen van een opgelegden caisson (met zijlading) en 5 minuten voor een opgelegden vuurmond (met koplading). Deze wijze van lossen voldeed uitstekend.

Binnen 50 minuten tijds was de geheele batterij gelost.

C. Beschouwingen en conclusies.

„Er zijn vele wegen, die naar ROME leiden”.

ROME — i.c. NOORDWIJKERHOUT — werd zonder oponthoud van beteekenis bereikt en de oefening kan dan ook zeer zeker een geslaagd worden beschouwd.

Toch is het wellicht de overweging waard een volgend maal een andere regeling voor het laden van een batterij van 15 hw.l. 17 toe te passen.

Bij de oefening is gebleken, dat het gereed maken van den oplegger voor het ontvangen van den last (aanvoer en bevestiging van planken tot versterking van den bodem van den oplegger, soms overbrugging van de wielen, bij zijlading tijdelijke overdekking met planken van een gedeelte der laadvlakte over de geheele breedte (zie afb. 4), enz.) een groote mate van handigheid vereischt en dikwijls veel tijd vergt. Evenzoo nam het „afwerken” van het geladen voertuig (bevestiging stopwiggen, touwverbindingen) vrij veel tijd in beslag.

Wanneer de sectiën afzonderlijk werken, is het aantal trekkers (12 man) juist voldoende om het voertuig naar boven te trekken. Gedurende het trekken moet dus het gereed maken van den volgenden oplegger zoowel als het afwerken van de vorige lading tijdelijk worden stop gezet, hetgeen tijdverlies veroorzaakt. Dit tijdverlies kan n.m.m. worden voorkomen door toepassing van de volgende werkwijze.

De kanonniërs, behoorende tot de beide sectiën (30 man)¹⁾ plus de onbereden korporaals en manschappen van de Vbd. A. (7 man), totaal 37 man, worden verdeeld in 3 ploegen:

- a. een ploeg van 6 à 8 man (onder bevel van een handig St.C.), die planken aanvoert en de opleggers achtereenvolgens geschikt maakt om de lasten te dragen;
- b. een trekploeg van 26 à 24 man (onder bevel van een S.C.), trekkende aan 4 trektouwen;
- c. een ploeg van 5 man (onder bevel van een St.C.), die de lading bevestigt.

Deze werkwijze gaat vermoedelijk iets sneller en is voor het personeel veel minder vermoeiend. Uit een tactisch oogpunt bezien biedt ze het voordeel, dat de opleggers één voor één van een gedekte afwachtingsopstelling kunnen oprijden en na belading direct weg kunnen rijden naar de plaats, waar de colonne wordt geformeerd, zoodat op de laadplaats steeds slechts 3 opleggers aanwezig behoeven te zijn.

Voor het inladen van de paarden ware — zooals trouwens bij de oefening geschiedde — een afzonderlijke laadplaats te bestemmen.

De wijzen van laden en lossen, voor het materieel van 15 hw.l. 17 ten aanzien van de verschillende voertuigen in overweging te nemen, zijn de volgende:

laden van vuurmond en vuurmond- gescheiden; monding (resp. dissel- voorwagen. boom) naar voren.

laden van caisson of bev. en vbdm. opgelegd; bij koplading disselboom naar voren, bij zijlading disselboom naar achteren.

lossen van vuurmond en vuurmond- opgelegd; trektouwen aan de lunzen voorwagen. van den vuurmond; handrem licht aan.

¹⁾ Zie noot 1) op blz. 470.

Afb. 4. Laden van den caissonachterwagen van 15 hw. l. 17 (zijlading).

lossen van caisson of bev. en vbdm. opgelegd; omgekeerd als bij het laden. wagen.

Ten aanzien van het *gehuurde materieel* zijn nog enkele opmerkingen te maken.

1°. De meeste — niet alle — *opleggers* boden meer ruimte dan voor een enkelen vuurmond met munitievoorwagen of voor een caisson benodigd was. Ook het draagvermogen was in den regel voldoende om meer dan één voertuig te laden. Evenwel is een zekere reserve aan ruimte gewenscht, terwijl het laden zeer zeker sneller geschiedt, wanneer elk voertuig afzonderlijk op een auto komt en niet al te veel behoeft te worden gepast en gemeten hoe hier of daar nog een gedeelte van een voertuig aan de lading kan worden toegevoegd. Bovendien wordt het voordeel verkregen, dat bij het uitvallen van een oplegger tijdens den marsch minder materieel achterblijft.

2°. De beide *vrachtwagens* voor het personeel, die elk berekend waren op 16 man, boden met eenigen goeden wil ruimte aan 12 manschappen in veld-tenuë. Gelukkig konden de overschieters over de andere voertuigen worden verdeeld.

3°. In één van de beide *veewagens* konden met moeite 8 opgetuigde paarden worden geladen, in den anderen was de ruimte hiertoe te beperkt, zoodat de marsch met 14 in stede van met 16 paarden werd uitgevoerd. Het laden zelf leverde geen grootere moeilijkheden op dan dat in een wagen van de Spoorwegen.

Opmerking verdient nog, dat het in vele gevallen niet noodzakelijk zal zijn de caissons mede te voeren, daar per Afdeeling 15 hw. l. 17 wordt beschikt over een gemotoriseerde munitiecolonne van 24 munitieauto's.

Ten slotte mag een woord van lof voor het V.L.Md. voor de keurige wijze waarop het transport met burger chauffeurs werd uitgevoerd, hier evenmin ontbreken als een woord van dank aan den Commandant van het 6e Regiment Veld-Artillerie voor de krachtige medewerking, verleend bij de veelomvattende voorbereiding van deze oefening. De foto's werden welwillend afgestaan door den kapitein der Artillerie J. M. MANTE.

BESCHOUWINGEN OVER BUITEN- LANDSCHE LEGERS

DOOR M. VAN LOKHORST,
Reserve-kapitein der Infanterie.

I. SOVJET-RUSLAND.

A. Land, volk en regeeringsvorm.

(vervolg v. blz. 450).

Vechtwagens.

Een *bataljon vechtwagens* bestaat uit: den bat.staf, 3 compn. verbindings-, pionier-, verkenning- en chemische sectie en den trein.

Het roode leger heeft 28 vechtwagenregimenten en een groot aantal zelfstandige vechtwagenbataljons bij de infanteriedivisiën.

Het totaal aantal vechtwagens wordt geschat op 6000 tot 8000 stuks en is steeds toenemend.

Het roode leger heeft de volgende *typen gepantserde wagens*:¹⁾

kleine verkenningsechtwagens van 2—5 ton	} 1 à 2 mitr. of kl. kal. geschut;
grootte verkenningsechtwagens van 5—7 ton	
kleine vernielingsechtwagens van 7—10 ton	} 1 à 2 stukken, kal. 3, 7 tot
grootte vernielingsechtwagens van 10—20 ton	
kleine doorbrekingsechtwagens van 20—40 ton	} 5 cm en 2 à 5 mitrs.;
grootte doorbrekingsechtwagens van meer dan 40 ton	

varende vechtwagens voor verkenning;
bijzondere vechtwagens met bijzondere uitrusting voor pionier-, verbindings- en chemische doeleinden;
pantserwagens op wielen, met mitrailleurs en antitankgeschut.

Officieren en onderoffieren.

Het woord „officier” wordt nog steeds in de roode weermacht angstvallig vermeden; men gebruikt het woord „commandant”.

Het begrip „officier” heeft men echter allengs weer moeten aanvaarden, en eindelijk heeft men ook rangonderscheidingsteekenen ingevoerd.

Het officierskorps wordt in 2 categorieën verdeeld.

De eerste cat. zijn de eigenlijke officieren en de tweede cat. zijn de politieke leiders, technici, intendanten, juristen, officieren van gezondheid en paardenartsen.

De verschillende rangen zijn: 2e luit., 1e luit., kapitein, majoor, kolonel,

¹⁾ De gepantserde treinen, bewapend met geschut en mitrailleurs, worden hier niet besproken om het opstel niet te lang te maken.

combrig (brigadecommandant), comdiv, comkor, comdarm II klas (c, van een armeerkorps) en — I klas en maarschalk der Sovjet Unie.

De rang van luitenant-kolonel bestaat dus niet, terwijl er niet minder dan 6 generaalsrangen zijn.

Aan de aanvulling van het *korps beroepsofficieren* heeft men de laatste jaren veel aandacht geschonken en deze aangelegenheid wordt in de sovjet pers druk besproken. Dat is alleszins juist. Hoe ingewikkelder en technischer de weermacht wordt, des te belangrijker wordt de positie der beroepsofficieren. Men zal steeds minutieuser hun opleiding en hun loopbaan moeten regelen en er voor te waken hebben, dat deze vakmannen ook waarlijk de leiding hebben.

Daaraan ontbreekt in ons land nog veel en men zal terug moeten komen van de opvatting, die jaren lang heeft geheerscht, dat men straffeloos het aantal beroepsofficieren kon inkrimpen.

In oorlogstijd zou men — te laat — met schrik ontdekken, dat men de vakmannen te veel had uitgeschakeld.

De aanvoering van bataljons en hogere eenheden — althans van de actieve troepen — zal bij ons weer geheel in handen van beroepsofficieren moeten komen. In elk geval zal men in NEDERLAND nauwlettend moeten gaan toezien, dat de met veel kosten en zorgen opgeleide beroepsofficieren in oorlogstijd geen ondergeschikte functies, onder commando van reserve-officieren te vervullen krijgen. Als dat nog voor kan komen, zijn de gelden en zorgen, aan de opleiding van vakmannen besteed, niet rendabel gemaakt.

De geheele opleiding der Russische beroepsofficieren duurt $3\frac{1}{2}$ tot $4\frac{1}{2}$ jaar. *Het theoretisch onderwijs is daarbij tot een minimum beperkt. De praktijk van den troependienst is de hoofdzaak.*

Bij elke weersgesteldheid en in alle jaargetijden wordt voor oefening uitgerukt. De nieuwe onderwijsmethode schenkt daarbij vooral aandacht aan het uitzoeken der beste en hoogststaande karakters en heeft dus de communistische opvattingen los moeten laten.

Door intense propaganda heeft men thans bereikt, dat zich voor de betrekking van beroepsofficier 9 maal meer kandidaten aanmelden dan er plaatsen zijn. Zoo kan men dus de allerbeste voor de roode weermacht uitkiezen.

De reserve-officieren worden betrokken:

1e. uit degenen, die de hogere onderwijsinrichtingen hebben afgehoopen en NA VOLBRENGING VAN HUN EERSTE-OEFENTIJD aan het examen voor reserve-officier voldoen,

2e. uit beroepsofficieren en 3e uit onderofficieren, die lang gediend hebben.

De onderofficieren worden opgeleid in regimentscursussen, die verscheidene maanden duren. Zijn de adspiranten zeer geschikt, dan kunnen zij in het 2e dienstjaar tot onderofficier worden aangesteld en anders eerst later.

Bevordering van beroepsofficieren.

Bevordering vindt *normaal* plaats na een dienstdienst van
3 jaren in den rang van 2e luit., 3 jaren in den rang van 1e luit.,
4 jaren in den rang van kapitein, 4 jaren in den rang van majoor en
8 jaren in den rang van kolonel, terwijl voor de bevordering van generaals geen tijd is voorgeschreven.

Men ziet hieruit, dat men in RUSLAND de rangen tot en met majoor snel laat doorloopen en daarentegen de regimentscommandanten in den rang

van kolonel meestal 8 jaren in hun functie laat. Derhalve zijn de meeste beroepsofficieren op ongeveer 30 jarigen leeftijd reeds majoor en vóór het 40e levensjaar kolonel. Bij voorbevordering kan de generaalsrang zeer jong bereikt worden.

Uit dit roode voorbeeld valt voor ons in NEDERLAND veel te leeren!

Bevordering is ook in RUSLAND afhankelijk van de beoordeeling der chefs. Officieren, die nog niet geschikt worden geacht voor bevordering, mogen hoogstens 2 jaren in den ouden rang blijven doordienen. Worden de betrokkenen dan wederom niet geschikt beoordeeld, dan volgt *overplaatsing in een sedentaire betrekking ofwel benoeming tot reserve-officier.*

Dienstplicht der reserve-officieren.

Luitenants en kapiteins moeten bij den actieven troep tot hun 40e levensjaar ter beschikking blijven en daarna bij de reserve tot hun 50e levensjaar. Voor majoors zijn deze grenzen 45 en 55 jaar en voor alle hoogere rangen 60 en 70 jaar.

Hoogere vorming van beroepsofficieren.

Deze vindt plaats aan 12 militaire hoge scholen en aan de militaire faculteit van civiele hoge scholen. De aanmelding voor deze hogere vorming is vrijwillig. Het totaal aantal studeerenden voor deze vorming bedraagt volgens Russische opgave 16000. Men schenkt aan deze scholen veel aandacht, in overeenstemming met het van STALIN afkomstige slagwoord: „de leiders beslissen alles”.

Welke groote beteekenis men hecht aan de vorming van officieren van den generalen staf, blijkt uit de jaarlijksche ontvangst door den dictator STALIN van hen, die met gunstig gevolg deze scholen verlaten hebben.

Opleiding van onderofficieren en manschappen.

Deze heeft plaats door een centrale leiding, die alle oefenstof, tot in weken en dagen nauwkeurig verdeeld, vastlegt.

Dit voorbeeld verdient geen navolging. Vermoedelijk is men in de Sovjet-Unie daartoe gekomen omdat een groot deel van het officierskorps onvoldoende ervaring had. Daar men echter allens meer waarde gaat hechten aan het persoonlijk optreden van officieren, is het te verwachten, dat men met dit systeem van centrale leiding der opleiding zal breken, zoodra genoeg ervaren officieren gevormd zijn.

Ook de Russische gewoonte om op schier elk gebied wedijver tusschen enkelingen en afdelingen te bevorderen, verdient geen navolging. Door dergelijke methoden ontbreekt de zoo hoog noodige rust bij de opleiding en het gevaar is groot, schijnsuccessen te bereiken.

De opleiding voor het gevecht van schutters en kleine eenheden schijnt goed te zijn. Met bijzondere zorgvuldigheid worden de bedieningsmanschappen der moderne technische wapenen, de manschappen van den vliegdienst der pantsertroepen, verbindingsdienst en der chemische en parachute-springer-afdeelingen opgeleid en geoefend.

Strategische en tactische grondbeginselen.

De *aanvalsgeest* beheerscht alle grondbeginselen der leiding van het roode

leger. Reeds bij het uitbreken van een oorlog, moet deze dadelijk *diep in het vijandelijk land gebracht worden*.

Een beslissende overwinning is volgens Russische opvatting alleen maar mogelijk als de tegenstander *volledig vernietigd* is. Daarom is dat het doel van nagenoeg *elke* strategische en tactische handeling.

Bovenbedoelde opvattingen blijken dan ook duidelijk uit het „*Voorloopige Velddienstvoorschrift van 1936*”. Vooral aan de moderne technische wapenen is in dit voorschrift aandacht geschonken. En geheel nieuw zijn daarin de grondbeginselen voor het gevecht in bevestigde gebieden, voor gemeenschappelijk optreden van land en zeestrijdkrachten en voor het gebruik van *luchtlandingstroepen*.

Alleen de aanval kan de beslissing brengen. De aanvalsgesest wordt daarom met alle beschikbare middelen tot ontwikkeling gebracht. Bij de doorvoering van den aanval wordt het juist *kiezen van het zwaartepunt* als voorwaarde voor het gelukken van den aanval geëischt.

Op het zwaartepunt moeten alle beschikbare wapenen hunne vernietigende werking kunnen brengen, vooral de artillerie, de vechtwagens en de vliegtuigen. Het zwaartepunt moet daarom zoo mogelijk een zwakke plek in de vijandelijke stelling zijn.

Bij alle aanvallen moet naar *omvatting* van den tegenstander worden gestreefd. De Russische weermacht is vooral opgeleid voor den bewegingsoorlog en daarom wordt vooral aandacht geschonken aan *het ontmoetingsgevecht*, met zijn snel aangrijpen van den tegenstander. Door indeeling van sterke artillerie bij de voorhoede wil het Russische voorschrift al dadelijk een voordeel op den tegenstander hebben. Inzetten van vechtwagens tegen 's vijands hoofdmacht moet dan tot diens *vernietiging* voeren.

Wijkt de vijand, dan moet de *vervolgning* dadelijk beginnen, waartoe ook de laatste krachten moeten worden ingezet. Cavalerie, vechtwagens en vliegtuigen moeten zich dan op den wijkenden vijand storten, daardoor een systematischen terugtocht onmogelijk en 's vijands vernietiging volkomen maken.

De verdediging op andere gedeelten, moet troepen vrij maken voor den aanval op het zwaartepunt. En daarom moet het roode leger ook goed thuis zijn in de verdediging, waarbij vooral een *juist gebruik van het terrein* en een voortreffelijke *maskeering* op den voorgrond staan. Chemische strijdmiddelen en hindernissen moeten de afstootende kracht van de verdediging verhoogen.

De Russische voorschriften onderscheiden hierbij:

1. de „verdediging op een normaal front” (korps 25—30 km, divisie 8—12 km, regiment 3—4 km);
2. de „verdediging op een breeder front” (korps 50—60 km, divisie 20—25 km, regiment 8—12 km) en
3. de „bewegelijke verdediging”, die gevoerd wordt in zones, die bij normale frontbreedte, in het korps 15—20 km, bij de divisie 10—12 km en bij het regiment 4—5 km diep zijn.

Het nieuwe Russische velddienstvoorschrift verlangt van de verdediging, dat zij den tegenstander *een niet te overwinnen hindernis* in den weg legt, ZONDER REKENING TE HOUDEN MET DE STERKTE VAN DEN AANVALLER. De verdediging moet *steeds actief* gevoerd worden, waartoe vooral afdelingen vechtwagens worden ingezet.

MINSTENS EEN DERDE VAN DE TOTAALSTERKTE MOET VOOR TEGENAANVALLEN IN RESERVE WORDEN GEHOUDEN.

Het afbreken van een gevecht en de terugtocht moeten alweer door het inzetten van sterke afdeelingen vechtwagens en vliegtuigen mogelijk gemaakt worden. De vervolging door den vijand moet met velerlei middelen, zooals versperringen, hindernissen en strijdgassen, worden opgehouden. De rijke toebedeeling van pioniers en chemische afdeelingen maakt zoo iets ook mogelijk.

Wapensoorten.

De infanterie blijft het hoofdwapen. Zij brengt in enge samenwerking met de artillerie, de pantsertroepen en het luchtwapen de beslissing door een vastbesloten aanval of standvastige verdediging.

De artillerie vormt zoowel bij aanval als verdediging door haar groote vuurkracht de ruggegraat.

De vechtwagens zijn zoowel voor zelfstandig optreden in groote, bewegelijke verbanden als voor nauwe samenwerking met andere troepen bestemd. Hun gebruik heeft vooral plaats bij den aanval, in samenwerking met de infanterie. Bij een „zwaartepuntdivisie” worden minstens 3—4 bataljons vechtwagens ingezet ¹⁾.

Tactisch onderscheidt het Russische voorschrift de volgende soorten vechtwageneenheden:

1. de „vechtwagengroep voor begeleiding der infanterie op korten afstand”, welker taak het is doorgangen door draadversperringen te maken en op korten afstand voor de aanvalstroepen gelegen mitrs. te bestrijden;

2. de „vechtwagengroep voor bescherming der inf. op grooter afstand”, welker taak het is verder weg liggende vijandelijke mitrailleurnesten te bestrijden;

3. de „vechtwagengroep voor verafgelegen doelen”, welker taak het is de vijandelijke artillerie, de groote reserves en de staven aan te grijpen.

Op deze wijze de vechtwagens inzettende, moet de gelijktijdige verlamming van de verdediging — over de geheele diepte van de verdedigingszone — reeds bij het begin van den infanterieaanval worden bereikt.

Ook bij de verdediging, bij den terugtocht en bij de vervolging zijn voor de vechtwagens zeer belangrijke taken weggelegd.

De luchtstrijdkrachten zijn de derde wapensoort, die in nauwe samenwerking met de infanterie het slagen mogelijk moeten maken. Met bommen en mitrailleurvuur grijpen zij in in den strijd der troepen op aarde. Zij leiden het vuur der artillerie, wijzen de vechtwagens den weg naar de vijandelijke doelen en helpen de leiding aan gegevens voor hare besluiten.

Luchtlandingstroepen zijn bij de herfstmanoeuvres van het roode leger in 1935 en 36 op groote schaal gebruikt. Er zijn landingen van ruim 5000 man, met mitrailleurs en geschut, in den rug van den vijand uitgevoerd. De parachute troepen maken na landing per parachute het terrein vrij voor de landing van groote vliegtuigen en dekken daar het uitladen dezer vliegtuigen.

De horizontale omvatting is tegenwoordig veelal onmogelijk; thans probeeren de Russen *de verticale omvatting*.

De cavalerie is volgens het velddienstvoorschrift in staat zelfstandig het gevecht te voeren. Door een rijke technische uitrusting heeft men de cavalerie onafhankelijk van andere wapens willen maken. Echter zullen meestal tegelijk met cavalerie ook gemotoriseerde troepen en luchtstrijdkrachten worden

¹⁾ Zie „De Militaire Spectator” 1937, blz. 251.

ingezet. Het gevecht wordt door de cavalerie in het algemeen te voet gevoerd, maar voor verplaatsingen wordt zoo lang mogelijk van het paard gebruik gemaakt.

Het wapen der propaganda is een geheel nieuw, specifiek Russisch wapen, dat men stelselmatig als strijdmiddel heeft ontwikkeld. Het veldienstvoorschrift zegt van dit wapen: „Een der voornaamste voorwaarden voor de overwinning is, dat men de massa der arbeiders en boeren voor de proletarische revolutie weet te winnen”. Dit nieuwe strijdmiddel is teekenend voor de Russische opvattingen. Zoo geeft het voorschrift bijv. aanwijzingen omtrent de wijze van behandelen van gevangenen om deze voor het bolsjewisme te winnen. Waar het slechts eenigszins mogelijk is, zullen de Russen dit propagandawapen toepassen en men kan er van op aan, dat zij het ook in vreedstijd wel reeds toegepast zullen hebben.

Hebben wij zekerheid, dat dit verschrikkelijke strijdmiddel nog niet is toegepast in het uitgestrekte gebied van het RIJK DER NEDERLANDEN? Is er zekerheid, dat er met voldoende scherpte daartegen is gewaakt?

Vechtwagens worden het meest afdoende met eigen vechtwagens bestreden, vliegtuigen het meest afdoende met eigen vliegtuigen en propaganda zal ook het meest werkzaam te bestrijden zijn door de *eigen propaganda*.

Nog beter is, dat onze propaganda reeds tijdig, bij wijze van serum tegen het sluipend gif van een verschrikkelijke en besmettelijke ziekte, wordt gegeven.

Het is de hoogste tijd, dat ook in dit opzicht bij ons de hand aan den ploeg wordt geslagen. Wil men echter bij ons de zoo hoog noodige immuniteit tegen defaitistische besmetting verkrijgen, DAN ZAL MEN ALLEEREERST DE BESTRIJDING DER ONVOLDOENDE POPULARITEIT VAN ONZE WEERMACHT TER HAND MOETEN NEMEN.

II. De luchtmacht.

Het zelfstandig luchtwapen der hoogste legerleiding, bestemd voor het voeren van een operatieven luchtoorlog, beschikt over 60% der totale luchtstrijdkrachten. Voor de vliegdiens ten van land en zeemacht is dus 40% bestemd.

Op het oogenblik is de grootste vliegtuigeneenheid de „vliegtuigbrigade”, bestaande uit verscheidene vliegtuiggroepen, vliegtuigeneheden voor aan en afvoer, eenheden voor vliegtuigverbindingsdienst, enz.

Vermoedelijk zijn thans 50 vliegtuigbrigades, met in totaal minstens 5000 vliegtuigen aanwezig. Een vliegtuiggroep telt in Rusland ongeveer 30 vliegtuigen.

Als troepentransportmiddel worden speciale vliegtuigen in de Russische weermacht gebruikt. De systematische ontwikkeling van het landen door middel van parachutes, heeft de mogelijkheid geschapen ook boven vijandelijk land luchttransporten te doen plaats hebben. Zonder voorbereiding kan op nagenoeg elk willekeurig terrein een parachutelanding plaats hebben. De gelande troepen zoeken een geschikte landingsplaats voor de transportvliegtuigen, die de eigenlijke luchtlandingstroepen vervoeren.

III. Bijzondere troepen van het Volkscommissariaat van Binnenlandsche zaken.

Hiertoe behooren:

- a. de „troepen voor inwendige zekerheid” (vroeger Tsjeka, nu GEPEOE),
 - b. het „grenswachtkorps”,
 - c. de „konvooitroepen”.
- a. De troepen voor inwendige zekerheid zijn bestemd om tegenrevolutie, sabotage en spionage te bestrijden. De totaalsterkte bedraagt ongeveer 150.000 man. Hoewel zij tot de gewapende macht van SOVJET RUSLAND behooren, maken zij geen deel uit van het roode leger. Organisatie en kleeding zijn als die van het roode leger; ter onderscheiding daarvan dragen zij geen bruine, maar blauwe mutsen.
- b. Het grenswachtkorps moet de grenzen bewaken en is belast met de passencontrole en het onderzoek aan de grens. (douane) De totale sterkte bedraagt ongeveer 70.000 man. Organisatie en kleeding zijn als die van het roode leger; ter onderscheiding daarvan dragen zij groene mutsen met donker blauwe biezen.
- c. De konvooitroepen zijn ook militair georganiseerd en gekleed als het roode leger, maar ter onderscheiding daarvan dragen zij een blauw patje met roode biezen op de kraag. Zij begeleiden transporten van gevangenen en bewaken gevangnissen en kampen en inrichtingen voor gestraften.

IV. De roode oorlogsweermacht.

Hiervoor zijn 8 tot 10 miljoen man beschikbaar. Een deel daarvan (en vooral de gemotoriseerde strijdkrachten) zijn steeds gevechtsklaar. Zij zullen in samenwerking met de bijzondere troepen van het Volkscommissariaat van Binnenlandsche Zaken, de mobilisatie van de roode weermacht moeten dekken.

De meeste actieve eenheden vormen bij mobilisatie nieuwe reserve-eenheden.

Vele buitenlandsche vakmannen twijfelen aan de waarde van dit roode miljoenenleger, terwijl volgens hun oordeel reeds de mobilisatie daarvan groote bezwaren zal ondervinden.

D. Opleiding der jeugd buiten de weermacht.

De geheele opleiding buiten de weermacht heeft plaats door de zorg van de vrijwillige volkweermaatschappij „OSSOAVIACHIM”. De militaire opleiding der jeugd is voor allen, van beide geslachten, bij de wet voorgeschreven. De jeugd is daartoe in 3 klassen verdeeld:

- a. „Bond der Octoberkinderen” (8e tot 10e jaar),
- b. „Bond der Jonge Pioniers” (10e tot 16e jaar),
- c. „Communistisch Jeugdverbond” (16e tot 23e jaar).

In a. en b. heeft hoofdzakelijk lichamelijke opleiding plaats, maar in c. (ook KOMSOMOL genaamd) heeft een zuivere militair voorbereidende opleiding plaats. Daarbij wordt DOELBEWUST het WEERBAARHEIDSBESEF bijgebracht en heeft een politieke opvoeding plaats in den geest der communistische partij.

Slotwoord.

Wij willen dit postel besluiten met den vurigen wensch, dat spoedig ook in Nederland DOELBEWUST HET WEERBAARHEIDSBESEF ZAL WORDEN GEWEKT. Daartoe moet allereerst de weermacht populair zijn. Alle maatregelen en toestanden, die thans onze weermacht schaden en on-

populair maken (politieke afscheiding in vereenigingen; loting en vrijstellingen enz.) zullen moeten verdwijnen. Onze weermacht is bij het eigen volk te weinig bekend! En ONBEKEND MAAKT ONBEMIND!

Hoe kan onze weermacht bekend genoeg zijn als vele groote steden geen noemenswaardig garnizoen hebben en als bijv. de geheele provincie FRIESLAND totaal van garnizoenen verstoken is! Ongetwijfeld zijn daar duizenden Nederlanders, DIE NIET EENS DE UNIFORM ONZER WEERMAGT KENNEN! Hoe zou men dan bij zulke Nederlanders weerbaarheidsbesef kunnen vinden?

En waar geen weerbaarheidsbesef is, daar kan ook geen liefde voor de weermacht gevonden worden.

Het zal uit moeten zijn met de bewuste en onbewuste ondermijning der weerbaarheidsgedachte. Voordrachten van daartoe geschikte officieren aan alle inrichtingen voor middelbaar en hooger onderwijs voor de leerlingen van BEIDE GESLACHTEN, zullen naast lichamelijke oefening voor de geheele jeugd van beide geslachten en voorbereidend militair onderricht voor DE GEHEELE MANNELIJKE JEUGD, BOVEN EEN VAST TE STELLEN LEEFTIJD, VOORGOED EEN EINDE MOETEN MAKEN AAN ONVERSCHILLIGHEID, ONWETENDHEID, TUCHELOOSHEID EN TEGENWERKING.

ZOO ZIJ HET!

NIEUWE UITGAVEN

„Jan van Riebeeck gründet die Kapstad”. „ein Auszug aus seinem Tagebuch (1652—'62)”, bewerkt door ADOLF GABLER, Majoor b.d., met 4 afbeeldingen en een kaart. Uitg. Ernst Reinhardt, München. Prijs ingenaaid R.M. 7.50, linnen R.M. 8.80.

JAN VAN RIEBEECK „the empire builder”, wiens levenswerk helaas uiteindelijk ten goede is gekomen aan het Britsche imperium en niet aan het onze, is de laatste maanden herhaaldelijk in het licht der historische belangstelling geplaatst. Het tijdschrift „Historia” bevatte in jaargang 1936 (blz. 111 e.v.) een artikel over den stichter van Hollandsch Zuid-Afrika, de serie monografieën omtrent Vaderlandsche cultuurgeschiedenis „Patria” wijdde aan hem een deeltje en thans is een Duitsche verkorte bewerking verschenen van zijn in 1884—'93 hier te lande uitgegeven dagboek. De samensteller heeft met toewijding en smaak geschift en VAN RIEBEECK's taal in hoogduitsch overgebracht zonder daaraan het kernachtige te ontnemen.

Wij wenschen Majoor GABLER's arbeid de belangstelling toe, die zij ongetwijfeld waard is. C.

„Regelingen van Ambtenarenrecht”, voorzien van marginale aantekeningen en alphabetische registers. October 1937. Uitg: N. Samsom N.V., Alphen a.d. Rijn. Prijs f 1.75

„Der Bündniskrieg”. eine militärpolitisch operative Studie des Weltkrieges, door WETZELL, generaal der Infanterie b. d. Uitg: E. S. Mittler & Sohn, Berlijn.

populair maken (politieke afscheiding in vereenigingen; loting en vrijstellingen enz.) zullen moeten verdwijnen. Onze weermacht is bij het eigen volk te weinig bekend! En ONBEKEND MAAKT ONBEMIND!

Hoe kan onze weermacht bekend genoeg zijn als vele groote steden geen noemenswaardig garnizoen hebben en als bijv. de geheele provincie FRIESLAND totaal van garnizoenen verstoken is! Ongetwijfeld zijn daar duizenden Nederlanders, DIE NIET EENS DE UNIFORM ONZER WEERMAGT KENNEN! Hoe zou men dan bij zulke Nederlanders weerbaarheidsbesef kunnen vinden?

En waar geen weerbaarheidsbesef is, daar kan ook geen liefde voor de weermacht gevonden worden.

Het zal uit moeten zijn met de bewuste en onbewuste ondermijning der weerbaarheidsgedachte. Voordrachten van daartoe geschikte officieren aan alle inrichtingen voor middelbaar en hooger onderwijs voor de leerlingen van BEIDE GESLACHTEN, zullen naast lichamelijke oefening voor de geheele jeugd van beide geslachten en voorbereidend militair onderricht voor DE GEHEELE MANNELIJKE JEUGD, BOVEN EEN VAST TE STELLEN LEEFTIJD, VOORGOED EEN EINDE MOETEN MAKEN AAN ONVERSCHILLIGHEID, ONWETENDHEID, TUCHELOOSHEID EN TEGENWERKING.

ZOO ZIJ HET!

NIEUWE UITGAVEN

„Jan van Riebeeck gründet die Kapstad”. „ein Auszug aus seinem Tagebuch (1652—'62)”, bewerkt door ADOLF GABLER, Majoor b.d., met 4 afbeeldingen en een kaart. Uitg. Ernst Reinhardt, München. Prijs ingenaaid R.M. 7.50, linnen R.M. 8.80.

JAN VAN RIEBEECK „the empire builder”, wiens levenswerk helaas uiteindelijk ten goede is gekomen aan het Britsche imperium en niet aan het onze, is de laatste maanden herhaaldelijk in het licht der historische belangstelling geplaatst. Het tijdschrift „Historia” bevatte in jaargang 1936 (blz. 111 e.v.) een artikel over den stichter van Hollandsch Zuid-Afrika, de serie monografieën omtrent Vaderlandsche cultuurgeschiedenis „Patria” wijdde aan hem een deeltje en thans is een Duitsche verkorte bewerking verschenen van zijn in 1884—'93 hier te lande uitgegeven dagboek. De samensteller heeft met toewijding en smaak geschift en VAN RIEBEECK's taal in hoogduitsch overgebracht zonder daaraan het kernachtige te ontnemen.

Wij wenschen Majoor GABLER's arbeid de belangstelling toe, die zij ongetwijfeld waard is. C.

„Regelingen van Ambtenarenrecht”, voorzien van marginale aantekeningen en alphabetische registers. October 1937. Uitg: N. Samsom N.V., Alphen a.d. Rijn. Prijs f 1.75

„Der Bündniskrieg”. eine militärpolitisch operative Studie des Weltkrieges, door WETZELL, generaal der Infanterie b. d. Uitg: E. S. Mittler & Sohn, Berlijn.

MILITAIRE VERDEDIGINGS-VOORBEREIDING OP MOTORTECHNISCH GEBIED

DOOR IR. P. H. V. D. TRAPPEN

Kapitein der Veldartillerie.

„*Ein nicht motorisiertes Land ist nach modernen Anschauungen ein Land, das nicht verteidigungsfähig ist, wie vollkommen auch die Waffen seines Heeres sein mögen.*”

HEERE VON MORGEN.

Teneinde een algemeen overzicht te verkrijgen over bovengenoemd vraagstuk, zullen de meeste hierop betrekking hebbende onderwerpen slechts in groote trekken kunnen worden behandeld.

Besproken zal worden:

- a. Het toenemend streven tot motorisatie en mechanisatie in het geheele leger;
- b. Welke legervoertuigen zullen in de naaste toekomst benodigd zijn en welke eischen zal men aan deze voertuigen moeten stellen;
- c. Is standarisering op dit gebied mogelijk en zoo ja, welke maatregelen dienen dan te worden genomen.

A. HET TOENEMEND STREVEN TOT MOTORISATIE EN MECHANISATIE.

Omtrent dit streven is reeds zeer veel gepubliceerd, zoodat wij kunnen volstaan met nogmaals eenige algemeene gegevens naar voren te brengen.

Engeland.

Daily Telegraph Service, December 1934.

„Het Britsche ministerie van Oorlog heeft een memorandum gepubliceerd, waarin radicale plannen worden aangekondigd voor de reorganisatie van de cavalerie en de infanterie. Deze plannen beteekenen een revolutie bij de cavalerie, aangezien acht regimenten zullen worden gemechaniseerd.

De datum, waarop de reorganisatie zal worden doorgevoerd, is niet opgegeven, daar dit verband houdt met het *tempo*, waarin de nieuwe motorvoertuigen kunnen worden geleverd.”

Maart 1935.

De Britsche minister van Oorlog heeft heden in het Lagerhuis bij de behandeling der oorlogsbegroting een verklaring afgelegd met betrek-

king tot de resultaten, welke de genomen proeven met mechanische tractie in het leger hebben opgeleverd. Hij was van oordeel, dat de mechanische tractie, doch vooral het aanvalsvermogen van de vechtwagens een revolutie zal teweeg brengen, zool niet in de beginselen der oorlogvoering, dan toch in de toepassing dier beginselen. De proefneming te Tidworth met een bataljon vechtwagens, een compagnie pantserwagens, een afdeling artillerie met motortractie en een gemotoriseerd infanterie-regiment heeft de verwachtingen verre overtroffen.

De minister kon nog niet zeggen, wat het definitief resultaat dezer proefneming zal zijn, doch hij achtte het mogelijk, dat in de toekomst kleinere troepenafdeelingen met verschillende soorten mechanische voertuigen de beste eenheden zullen vormen.

The United Service Review. Maart 1937.

„De motorisering van de divisie-artillerie moet bij de 1e en 2e divisie vóór de zomeroefeningen gereed zijn, bij de drie overige divisies aan het einde van 1937. De rupsbandtrekkers zullen worden vervangen door 6-wieltrekkers, welke economischer zijn in het gebruik.”

Amerika.

W. J. B., 1934, blz. 251.

„Als wij voorts lezen, dat de regering van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika een crediet van 10 millioen dollars heeft uitgetrokken voor de aanschaffing van motorvoertuigen, kunnen wij daaruit gereedelijk besluiten, dat de belangstelling voor het vraagstuk der motortractie in het Amerikaansche leger nog geenszins is verflauwd.

De 10.000.000 dollars moeten dienen voor de aanschaffing van ruim 7.000 motorvoertuigen, waarmede bij de infanterie zullen worden gemotoriseerd de staven en stafcompagnieën van eenige divisieën, brigades en regimenten, alsmede de *mitrailleur*- en *mijnenwerpercompagnieën* van ettelijke regimenten.

Voorts zullen *artillerietrekkers* worden aangeschaft voor de helft van de lichte veldartillerie van eenige divisieën en voor de geheele zware en middelbare artillerie, terwijl tevens alle goederentreinen en munitiecolonnen worden gemotoriseerd.

Ook de *cavalerie* zal haar deel in de buit ontvangen.

Tsjecho-Slowakije.

Bij de bespreking van de begroting 1935 verklaarde de Minister van Landsverdediging, dat de motorisering van het leger in alle richtingen in een versneld tempo moet worden uitgevoerd.

België.

Defensiebegroting 1936.

...„Het Defensieplan wordt aangenomen. Het ontwerp machtigt de regering gemotoriseerd materieel aan te koopen.”

Ook in Italië, Duitschland, Rusland e.a. landen wordt in een versneld tempo aan de motorisering en mechanisatie van het leger gewerkt.

Nederland.

Treinen. W. J. B., 1935, blz. 74.

Het motoriseeren van *goederen-* en *levensmiddelen*treinen, waartoe in den loop van 1935 is besloten, zal zich over het geheele leger uitstrekken en in 1936 met de Gn. T. beginnen. Motoriseering van de *keuken*-treinen is in voorbereiding.

Artillerie. W. J. B. 1935, blz. 75.

Het tractievraagstuk voor de gemotoriseerde artillerie, waarvan de oplossing zoo moeilijk is voor de legers van landen, waar het gebruik van tractoren in de burgermaatschappij beperkt is, is ten onzent in een nieuw stadium gekomen door de aanschaffing van een aantal vrachtauto's, getransformeerd tot zeswielige terreintrekkers volgens het systeem „Tra-Do”.

Indien de gunstige resultaten, welke hiermede tot dusver werden verkregen, ook bij troepenbeproeving op groote schaal bevestigd worden, zal de invoering van dit systeem de beweegbaarheid van de gemotoriseerde artillerie belangrijk verhoogen.

Sinds eenige jaren gaan ook reeds stemmen op de veld-artillerie te motoriseeren en zeer zeker bij aanschaffing van nieuw materieel.

Zooals verder bekend is, zal de artillerie van de Lt. B. uitgebreid worden met een 2e motorbatterij van 7 veld.

Genie.

Wat het wapen der Genie betreft schrijft de Jaarberichtschrjver in het W. J. B. 1935 o.a.:

Voor de *pionierdienst* zal motorisatie niet slechts beteekenen een gewijzigde vorm van verplaatsing, doch tevens een volkomen afwijkende wijze van gebruik. De snelle verplaatsbaarheid immers zal haar gebruiksmogelijkheid vergrooten; de troep, frisch ter plaatse komende, zal met des te grooter energie zijn arbeid kunnen ter hand nemen; en ten slotte kan op auto's meer gereedschap c.a. worden medegevoerd dan op bespannen voertuigen.

Tevens zullen de gemotoriseerde pionierafdeelingen een belangrijke rol spelen bij de vechtwagenafweer, door middel van mijnenvelden.

Het snel kunnen leggen van mijnenvelden brengt mede, dat de daartoe bestemde troepen worden gemotoriseerd en voorzien van bedrijfswaardige en snel te leggen mijnen.

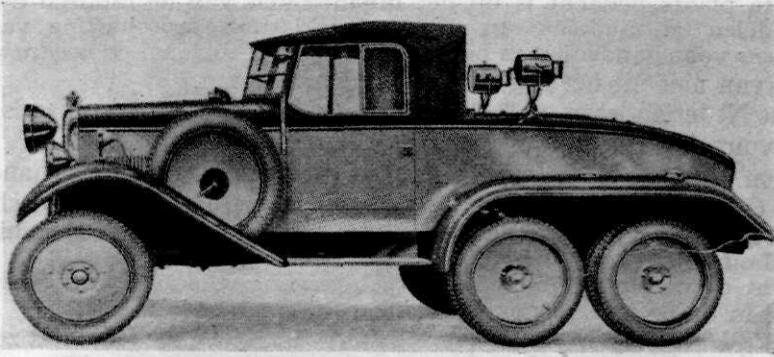
Bij de *ponton-* en *zoeklicht*afdeelingen is men reeds tot gedeeltelijke motorisatie overgegaan, terwijl bij de *verbindings*afdeeling het vraagstuk in studie is genomen.

Cavalerie.

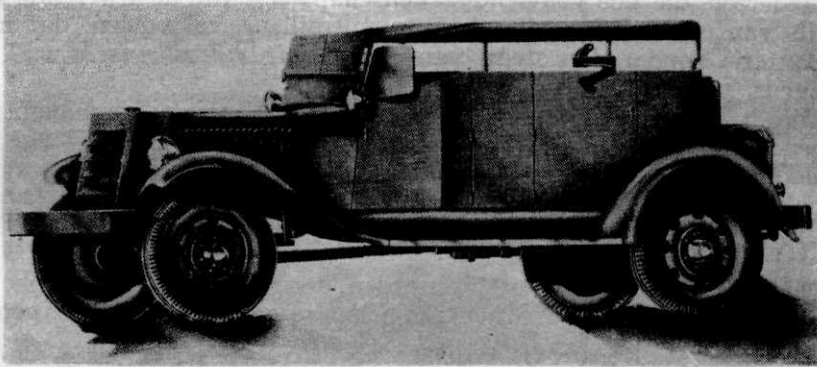
Ook onze lichte troepen evolueeren, zij het langzaam. Een eerste stap is gedaan door de oprichting van het eerste eskadron *pantserwagens*, bestemd om te worden ingedeeld bij de Lichte Brigade. Gelden voor een 2e eskadron zijn toegestaan.

Tevens zal de oprichting van vechtwageneenheden in het oog moet en worden gevat. Hieromtrent schrijft de Jaarberichtschrjver in het W. J. B. 1935 o.a.:

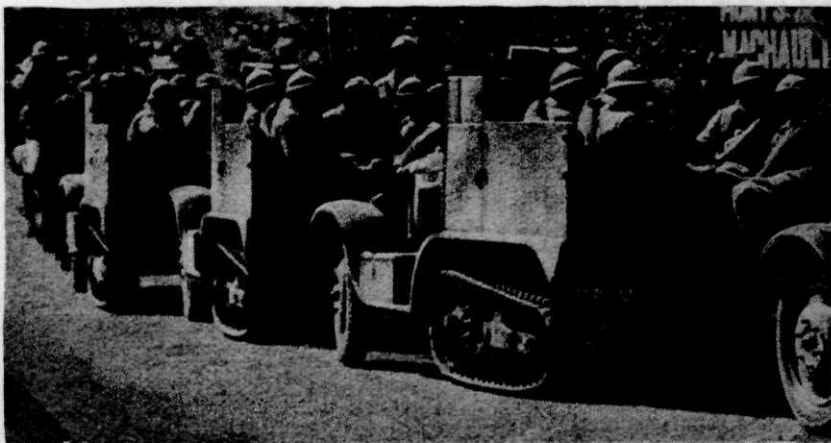
„Al begrijpen wij volkomen, dat de Regeering, in deze magere jaren staande tegenover den in vele vette jaren ontstanen achterstand, in de

Afb. 1. Commando terrein-auto 6 wieler.

Afb. 2. Lichte verkenning terrein-auto 4-wielaandrijving.

Afb. 3. Manschappen terrein auto halftrupsband-systeem.

eerste plaats bedacht is op het organiseeren van de tactisch defensieve middelen en, blijkens een recente verklaring, aanschaffing van *vechtwagens* voorshands niet in het voornemen ligt, toch zal de *noodzakelijkheid* daarvan niet uit het oog mogen worden verloren.

De Nederlandsche soldaat is niet beter bestand tegen 's vijands mitrailleurvuur dan zijn buitenlandsche collega!

Een regiment vechtwagens van omstreeks 150 wagens, in handen van den C.V., is, in verhouding tot de sterkte van het Nederlandsche Veldleger, daarbij o.i. onder de huidige omstandigheden, als een minimum te beschouwen."

Omtrent de noodzakelijkheid van vechtwagens voor onze leger-organisatie ezen wij in de *Mil. Spectator*, November 1936 o.a.:

„*Vechtwagens zijn in een leger niet meer te missen.* De fabel dat ze in onze terreinen niet bruikbaar zijn, mag niet langer als motief gelden om ze niet aan te schaffen. Weliswaar zullen ze in onze veenpolders weinig kunnen verrichten, doch wij hebben méér te verdedigen dan onze veenpolders.

Iedereen, die zich voldoende rekenschap geeft van de afwerende kracht, zelfs van een enkelen vijandelijken mitrailleur, zal voelen, dat men de infanterie zonder den steun van *gepantserde mitrailleurs*, d.w.z. vechtwagens, niet vooruit zal kunnen krijgen”.

Wij moeten dus lichte vechtwagens met 1 à 2 mitrailleurs hebben, voldoende gepantserd om over de laatste 300 m de infanterie bij den aanval mede te slepen en nog optredende vijandelijke mitrailleurs tot zwijgen te brengen. Enkele vechtwagens zullen met een anti-vechtwagen kanon bewapend moeten zijn, om de vijandelijke gepantserde mitrailleurs op korten afstand te kunnen bestrijden.”

Tot slot dient nog gememoreerd te worden, dat geheele of gedeeltelijke motisatie van het nieuw aan te schaffen *anti-vechtwagengeschut* in studie is genomen.

B. WELKE LEGERVOERTUIGEN ZULLEN IN DE NAASTE TOEKOMST NOODIG ZIJN en welke eischen zal men aan deze voertuigen moeten stellen.

Voor het wapen der Artillerie:

terreintrekker voor de middelbare vuurmonden (15 hw. l. 15 , 15 hw.l. 17, 10 veld en 7,5 tl).

terreintrekker voor de lichte vuurmonden (7 veld, 12 hw., toekomstige 10,5 hw en 4 tl).

materieelauto (munitie, verbindingsmiddelen enz.).

verkenningauto.

commandoauto.

herstellingsauto.

Voor het wapen der cavalerie:

pantserwagens.

lichte vechtwagens.

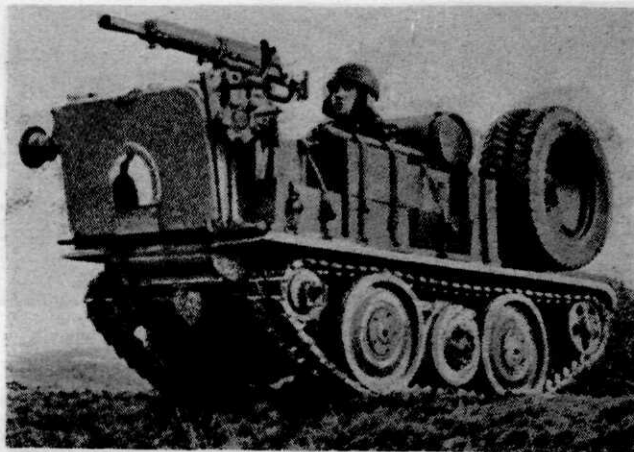
lichte verkenningauto.

radioauto.

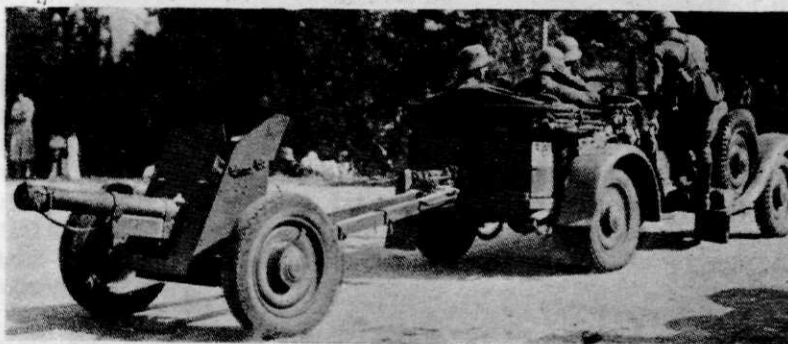
commandoauto.

herstellingsauto.

lichte terreintrekker voor anti-vechtwagengeschut.

Afb. 4. Gemechaniseerde mitrailleurafdeeling.

Afb. 5a. Duitse infanterie-geschut trekker. Is vervangen door een kleine 6-wieler terrein-auto; zie afb. 5b. en 5c.

Voor het wapen der Genie:

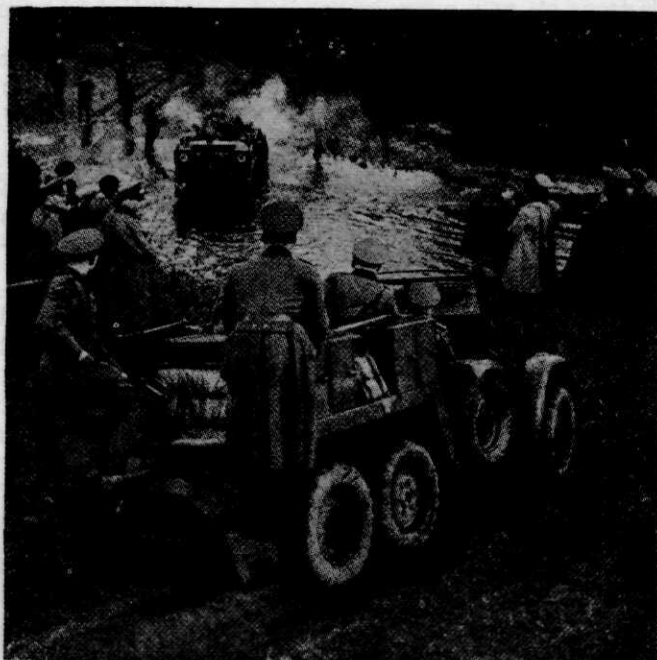
terreintrekker voor de zoeklicht- en pontonafdeelingen.
materieelauto voor de technische hulpdiensten.
herstellingsauto.

Voor het wapen der Infanterie:

terreinauto voor de hogere staven.
terreinauto voor het verplaatsen van manschappen.
materieelauto.
terreinauto voor het vervoer van zware mitrailleurs, mijnenwerpers en mortieren.
lichte terreintrekker voor het anti-vechtwagengeschut.

Bij het *vaststellen van de eischen*, waaraan bovengenoemde voertuigen moeten voldoen, komen allereerst ter sprake de navolgende:

I. *aanmaak hier te lande* moet mogelijk zijn;

Afb. 5b. Duitsche infanterie-geschut trekker (6 wieler).

Afb. 5c. Moderne Duitsche 6-wielige infanterie trekker met anti-vechtwagenkanon.

- II. er moet gestreefd worden naar een *ver doorgevoerde standarisering* der benoodigde voertuigen, waardoor het vraagstuk betreffende de aanvulling van reservedeelen nog meer vereenvoudigd kan worden.
- III. het militaire voertuig van de toekomst zal een *maximum* „cross-country-ability” moeten bezitten.

De ervaring in het buitenland heeft geleerd, dat men in de oorlog niet mag rekenen op goede verkeerswegen. Ook niet indien deze al bestaan. Het luchtwapen zal deze spoedig vernielen.

De afb. 1 t.m. 5 geven moderne buitenlandsche legermotorvoertuigen weer.

(Wordt vervolgd.)

BEOEFENING VAN HET TUCHT- RECHT IN DE WEERMACHT

POLITIEHULP BIJ AANHOUDING VAN MILITAIREN.

Op blz. 198 van dezen jaargang bespraken wij het in aflevering 4 van M.R.T. deel XXXII, op blz. 338 verschenen artikel „Politiehulp bij aanhouding van militairen” van de hand van den Eerste-luitenant der artillerie Mr. H. H. A. DE GRAAFF, waarin deze de nieuwe beschikking van den Minister van Justitie, zooals die is ter kennis gebracht in L.O. 1936, nr. 111, becritiseerde.

De redactie van het M.R.T. plaatste bij dit artikel een onderschrift, waarin o.m. werd betoogd, dat de wenschelijkheid van hulpverlening door minderen, bij aanhouding van een meerdere, die zich aan een *zuiver* krijgstuchtelijk vergrijp heeft schuldig gemaakt, niet zonder bedenking zou zijn.

In aflevering 2 van M.R.T. deel XXXIII komt Mr. DE GRAAFF op blz. 158 op deze kwestie terug, omdat hij van meening is, dat de redactie blijkens haar onderschrift zijn bedoeling zou hebben misverstaan, terwijl hij dan uiteenzet over welk punt zijn bezwaar zich uitstrekt. In verband hiermede verzoekt de schrijver ons — gezien het feit dat wij ons bij de zienswijze van de redactie van het M.R.T. aansloten — zijn laatst verschenen artikel eveneens ter kennis van onzen lezerskring te willen brengen, omdat hij niet graag zou willen, dat men hem ging verdenken van het aanhangen van misvormde opvattingen op het gebied van de krijgstucht.

Volgaarne voldoen wij aan dit verzoek en drukken de desbetreffende passage uit dit artikel hieronder af.

„Het is *geenszins* mijn bedoeling geweest, de *wenschelijkheid* van hulpverlening door militairen (i.c. maréchaussée) van gelijken of minderen rang dan de dader van een (eigenlijk) krijgstuchtelijk vergrijp aan den tegen dien dader optredenden meerdere te betoogen.

Veel minder bedoelde ik, dat een mindere, die door een meerdere een krijgstuchtelijk vergrijp ziet plegen, *uit eigen beweging* tegen zoodanigen meerdere zou moeten optreden. Zulks ware wel de krijgstucht binnenste buiten keeren! De verplichting van een militair om, ongeacht den rang, mede te werken aan de handhaving van de krijgstucht haalde ik slechts naar voren om te doen uitkomen dat de militair *desgevraagd* zeer zeker zal moeten assisteeeren bij de handhaving van de krijgstucht.

Wanneer ik hulp behoef tegenover een sergeant ter zake van een door dien sergeant gepleegd krijgstuchtelijk vergrijp (theoretisch geval) dan zal ik zeer zeker *niet dan in het uiterste geval* daartoe de hulp inroepen van minderen van dien sergeant.

Maar *als* ik de hulp inroep van een soldaat of korporaal, dat is dat voor *mijn* verantwoording en heeft de soldaat of de korporaal mij te gehoorzamen.

En of die korporaal nu infanterist is of maréchaussée, doet naar mijn overtuiging niets ter zake. Wanneer andere belangrijke dienstverplichtingen hem zulks niet beletten, heeft hij mijn bevel om hulp te verleenen, op te volgen.

Mijn bezwaar tegen de betrokken circulaire van den Minister van Justitie is nu juist, dat de inhoud daarvan, speciaal nu die, in onthoofden vorm, als bijlage in het voorschrift 90k is opgenomen, den militair van de Kon. Maréchaussée op een dwaalspoor kan brengen. Wanneer daar uitdrukkelijk staat, dat de verplichting tot hulpverleening wél geldt voor het personeel van de Kon. Maréchaussée, dat hóóger in rang is dan de overtreder, dan kan het zijn, dat hierdoor het personeel van de maréchaussée, gelijk aan of lager in rang dan de overtreder meent, niet tot hulpverleening verplicht te zijn en dus een desbetreffend bevel van een meerdere niet opvolgt, zich beroepende op deze ministeriële beschikking.

En *dat* nu kan naar mijn bescheiden meening niet in de bedoeling liggen. Nogmaals, het geval heeft grootendeels slechts theoretische waarde, maar de kans op misvatting behoort buitengesloten te worden.

Dat men zoo mogelijk alléén hulp zal vorderen van degenen, die een *hooger* rang bekleeden, is iets, dat men aan *de meerderen* behoort vóór te houden. De *mindere* moet hieruit niet de conclusie *kunnen* trekken, dat hij op dit punt bij voorbaat van den gehoorzaamheidsplicht ontslagen zou zijn!

Ik merk in dit verband nog op, dat de laatste regels van pagina 8 van het boekwerk 90k het inroepen van de assistentie van *rang- of standgenooten van den dader* (het gaat hier over aanhouding wegens een misdrijf) als het normale geval schijnen te bedoelen, gezien de eerst later volgende zin: „Zoo noodig wordt de opdracht aan met rang of hooger rang bekleeden verstrekt.”

Hier dus *wél* in de eerste plaats den gelijke. Mijn vraag blijft dus: waarom een uitzondering gemaakt voor het personeel van de Kon. Maréchaussée?

Het is mogelijk, dat ten Departemente van Justitie de krijgstuuchtelijke kant van deze kwestie over het hoofd is gezien, maar ik vind het jammer, dat de inhoud van de beschikking van den Minister van Justitie, op *dit* punt ongewijzigd, een plaats heeft gevonden in één van de weinige handleidingen, op het gebied van militair straf- en tuchtrecht, die het lagere kader ter beschikking staan.

Nogmaals, *wenschelijk* acht ook ik de hulpverleening door iemand van lagere rang, *volstrekt niet!* Maar het is *aan den meerdere* om dit in elk geval te beoordeelen.”

Het verheugt ons, dat wij het met de strekking van dit betoog thans geheel eens kunnen zijn, al wil het ons toeschijnen, dat de in het oorspronkelijk artikel voorkomende zinsnede:

„Naar mijn bescheiden meening, is voorheen evenzeer als thans, het personeel der Koninklijke maréchaussée, ongeacht den rang *als militair*, ingevolge de bepalingen van het R.K. verplicht mede te werken aan de handhaving van de krijgstuuch en dus om, waar noodig en *zéker* desgevraagd aan met een rang bekleede militairen ter zake hulp te verleenen” — tot de onderwerpelijke misvatting moet hebben bijgedragen.

BESCHIKKING HOOG MILITAIR GERECHTSHOF van 14 September 1937.

Een 5-tal klagers riep de eindbeslissing van het H.M.G. in naar aanleiding van de beslissingen op het beklag, door hen ingediend bij den in artikel 61 W.K. bedoelden meerdere, bij welke beslissingen het beklag *ongegrond* werd verklaard,

terwijl voorts klagers werden gestraft met 2 dagen verzwaard arrest, met als strafreden: „Omtrent een opgelegde straf een onredelijk beklag ingediend.”

Het H.M.G., hetwelk deze zaken gevoegd behandelde, nu klagers daartegen geen bezwaar hadden gemaakt, overwoog o.m. dat klagers terecht zijn gestraft en dat de aan ieder hunner opgelegde straf niet te zwaar is, terwijl de omschrijving der strafreden het gepleegde feit juist weergeeft; dat echter de Beschikkingen niet in haar geheel kunnen worden bevestigd, waar alleen de aan ieder der klagers (oorspronkelijk) opgelegde straf en de omschrijving van de daarbij behorende strafreden aan 's Hofs eindbeslissing zijn onderworpen en niet ook de straf wegens het indienen van een onredelijk beklag, vermits de bevoegdheid tot het indienen van een beklag over *deze* straf, — welke werd opgelegd ter zake van een krijgstuchtelijk vergrijp, als omschreven in artikel 2, no. 1 van de Wet op de Krijgstucht, — evenals bij elke andere opgelegde krijgstuchtelijke straf slechts kan worden uitgeoefend op de in artikel 61 van die Wet voorgeschreven wijze, waarna dan eventueel alsnog de eindbeslissing van het Hoog Militair Gerechtshof kan worden ingeroepen.

In verband met deze beschikking wenschen wij er de aandacht op te vestigen, dat het Hof — voor wat betreft de kennisname van de opgelegde straf wegens onredelijk beklag tegelijk met de oorspronkelijke beklagzaak — blijkbaar de nieuwe rechtspraak handhaaft. In tegenstelling daarmede beschouwde het Hof vroeger, evenals thans nog door het H.M.G. te Batavia geschiedt, de door den meerdere als bedoeld in art. 61 W.K. opgelegde straf wegens onredelijk beklag als één geheel met de oorspronkelijke beklagzaak.

Deze veranderde rechtspraak van het H.M.G. heeft tot practische moeilijkheden geleid en wel vnl. tot deze, dat, nu het Hof niet gelijktijdig de straf wegens onredelijk beklag aan zijn beslissing onderwerpt, terwijl het beklag over de oorspronkelijke strafoplegging door het Hof gegrond- of gedeeltelijk gegrond wordt verklaard, de strafoplegging wegens onredelijk beklag niet in stand kan blijven en langs den weg van art. 50 W.K. geëlimineerd dient te worden.

Tengevolge hiervan wordt de meening gepropageerd, dat het aanbeveling kan verdienen met de eventuele bestraffing wegens onredelijk beklag te wachten, tot dat de desbetreffende klachtzaak uiteindelijk is afgehandeld. (Zie aant. 5 op art. 66 W.K. in „*De Practijk van het militaire tuchtrecht*”, zoo ook noot 1 op blz. 211 van den Commentaar VAN DIJCK-SHEPEL).

Hoewel men deze opvatting ook vermeld vindt op blz. 312 in het Julinumnummer van den jaargang 1935 van dit tijdschrift, achten wij deze meening principieel toch minder juist. Wij meenen dat de positie van den meerdere als bedoeld in art. 61 W.K. in het systeem van de Wet op de Krijgstucht, een zoodanige is, dat — indien een beklag onredelijk wordt gevonden — op eigen verantwoording en dan zoo spoedig mogelijk, overeenkomstig het beginsel snel recht, ter zake strafoplegging dient te volgen. Zelfs al bestaat de mogelijkheid, dat het Hof hem later desavoueert door het beklag over de oorspronkelijke strafoplegging geheel of gedeeltelijk gegrond te verklaren — hetgeen intusschen niet steeds verwondering behoeft te baren, omdat bij behandeling door een meervoudig college andere omstandigheden aan het licht kunnen treden dan den alleen-sprekenden beklagrechtter zijn gebleken — toch achten wij het voordeel, dat de meerdere als bedoeld in art. 61 W.K. van de hem in de Wet op de Krijgstucht toegekende bevoegdheid tot strafoplegging zelfstandig en op eigen verantwoording blijft gebruik maken, grooter dan de geschetste nadeelen.

Wij verwijzen den belangstellenden lezer in dit verband ook naar het betoog van de redactie M.R.T. op blz. 212 en 213 van deel XXXI van dat tijdschrift. (Zie ook M.R.T. deel XXVIII, blz. 284 en 285.)

In het geval van de hierboven weergegeven beschikking zou het beklag over de wegens onredelijkheid opgelegde straf — gesteld het geval dat de betrokkenen zich *alsnog* over die strafoplegging op de gewone wijze hadden willen beklagen — *niet ontvankelijk* — verklaring als gevolg dienen te hebben gehad, omdat inmiddels de termijn van art. 62 W.K. verstreken was. (Zie Besch H.M.G. van 9 April 1937, M.R.T. deel XXXIII blz. 24; zoo ook aant. 3a op art. 66 W.K. in „*De practijk van het militaire tuchtrecht*“.)

Voorts lijkt het ons in voorkomend geval billijk den klagers — die 's Hofs eindbeslissing wenschen in te roepen niettegenstaande zij tevoren tevens zijn gestraft wegens onredelijk beklag — er tevens op te wijzen, dat zij zich door aldus te handelen wellicht opnieuw en in verhoogde mate aan een krijgstuhtelijk vergrijp schuldig maken, indien het Hof eveneens zou vermeenen, dat het beklag onredelijk was. (Zie in dit verband afl. 2 van M.R.T. deel XXXIII, blz. 160 en 161). Wellicht zal hierdoor worden voorkomen dat 's Hofs eindbeslissing in dergelijke gevallen lichtvaardig zal worden ingeroepen.

Indien het Hof — in verband met de gerezen praktische bezwaren — zijn standpunt zou kunnen herzien en tot de aanvankelijke wetstoepassing zou kunnen terugkeeren, zou dit de oplossing der moeilijkheden vergemakkelijken. Zoo neen, dan zal op den duur aan wetswijziging wel niet zijn te ontkomen.

MEDEVOEREN VAN EEN RIJSTOKJE DOOR OFFICIEREN

Een belangstellend lezer van onze rubriek zou gaarne willen weten, op welke bepaling of anderszins berust, het hem door zijn chef gegeven verbod om, als bereden officier ingedeeld bij een troep, gebruik te maken van een rijstokje. Ons dunkt, dat bedoeld verbod den steun van een uitdrukkelijke bepaling niet van noode heeft! Men zal bij eenig doordenken met ons van oordeel zijn, dat het „geen gezicht” en dus uit een oogpunt van militair aanzien ontoelaatbaar is, om, ingedeeld bij een troep — eventueel allicht in veldtenue! — zich te tooien met een rijstokje, als bevond men zich ter promenaderit!

Daargelaten dan nog, dat de bij den troep ingedeelde officier telkens in omstandigheden kan komen, dat hij, te paard gezeten, aan twee handen nog maar nauwelijks genoeg heeft: gebruik der wapens, raadpleging van de kaart, kennismaken van bevelen, opschrijven van berichten. Of wordt een ordonnans tijdelijk met het overbodige, ten onrechte medegenomen, voorwerp opgeknapt?

Meenen wij dus dat, wanneer men als bereden officier is ingedeeld bij een troep, voor het thuis laten van het rijstokje zonder meer de meest mogelijke aanleiding bestaat, bovendien verbiedt het Reglement op den Inwendigen dienst der Koninklijke Landmacht de gesignaleerde handelwijze uitdrukkelijk, zoodat het zelfs eenige verwondering baart te moeten constateeren, dat het gesignaleerde euvel nochtans toepassing zou vinden.

Art. 80(5) I.D.K.L., deel A, luidt:

„Door officieren, gekleed in rijkleding, mag een rijstokje worden medegevoerd, behoudens in ceremonieele tenue, bij uitrukkende diensten met den troep, bij meldingen en bij verschijning voor een rechtscollege of een commissie.”

LEVEN EN STREVEN IN DE KONINKLIJKE LANDMACHT

BERICHTEN VAN PERSONEEL AARD.

BIJ DE LICHTE TROEPEN.

Bevorderd.

tot reserve-eerste-luitenant, gerekend van 25 Sept., reserve-tweede-luitenant J. L. H. DE HAAS, van het R.W.

Togekend het onderscheidingsteeken voor waarnemer.

aan den eerste-luitenant H. P. ZIELSTRA, van het R.W., 15 Oct.

Decoratiën.

Ritmeester P. W. PIETERS, van het II R.H., Ridder in de Orde van het Legioen van Eer.

Vergunning tot verblijf in Nederlandsch-Indië.

verleend aan den reserve-eerste-luitenant M. T. VAN DEN BOUT, van het R.W.

BIJ DE OVERIGE WAPENS EN DIENSTVAKKEN.

Benoemd.

tot officier van gezondheid der tweede klasse, K. G. A. HORDIJK, arts, 18 Oct.
tot reserve-kapitein bij het dienstvak der mil. adm. bij het 15e R.I., gepensionneerd majoor H. P. F. H. SEERDEN, van de mil. adm. K.N.I.L.

Bevorderd.

tot reserve-kapitein, gerekend van den datum bij den naam vermeld:

P. H. O. H. KÜPPERS, van het 2e R.I., 4 Sept.; T. J. BESLING, van het 19e R.I., 25 Sept.; C. W. A. WEZEPOEL, van het 19e R.I., 25 Sept.; S. DE JONG, van het 11e R.I., 25 Sept.; B. J. WELSING, van het 19e R.I., 25 Sept.; Ir. L. B. VAN DIJK, van het 19e R.I., 25 Sept.; L. M. GERZON, van het 12e R.I., 12 Aug.; J. A. HAAKMAN, van het 17e R.I., 25 Sept.; F. O. WILLEBRANDS, van het 3e R.I., 25 Sept.; J. A. J. A. JOOSTEN, van het 13e R.I., 25 Sept., A. W. VAN VOSSEN, van het 10e R.I., 25 Sept.;

tot reserve-majoor, gerekend van 25 Sept., reserve-kapitein J. J. S. M. PIETERS, van het 13e R.I.

tot reserve-luitenant-kolonel voor speciale diensten, gerekend van 1 November, reserve-majoor voor speciale diensten G. H. BRUGGEMANN, van het Vrijw. landst. korps motordienst.

tot kapitein, met ingang van 1 November,

bij het 22e R.I., eerste-luitenant C. F. HEIJNEN, van het 19e R.I., tot kapitein bij hun tegenwoordig korps; met ingang van 1 Nov., eerste-luitenants H. A. BOOGERT, W. P. J. A. HEIJMANS, J. A. J. VAN HORSSSEN en A. H. SCHOUTEN, onderscheidenlijk van het 2e R.I., het 15e R.I., het 17e R.I. en de S.R.O.I.

tot kapitein-magazijnmeester, met ingang van 1 Nov., eerste luitenant-magazijnmeester E. A. BRONGERS;

tot reserve-generaal-majoor, met ingang van 1 Dec., reserve-kolonel K. VAN DRUNEN, van den Staf inf.;

tot reserve-officier van gezondheid der eerste klasse, met ingang van 1 Nov., reserve-officier van gezondheid der tweede klasse Dr. E. BEHR.

tot reserve-militaire apotheker der eerste klasse, met ingang van 24 Nov., reserve-militaire apotheker der tweede klasse A. T. VAN TILBURG.

Overplaatsingen, detacheringen, enz.

Eerste-luitenants A. VAN DER WERF en J. H. T. DE ROO, onderscheidenlijk van het 9e R.I. en het 22e R.I., overgeplaatst bij de S.R.O.I. te *Kampen*.

Eerste-luitenant G. W. F. DONKER, van het 5e R.I., de overplaatsing bij de S.R.O.I. ingetrokken.

Eerste-luitenant L. CROCKEWIT, van het 5e R.V.A., overgeplaatst bij den Staf

IV A. Brig. en benoemd tot adjudant.

Eerste-luitenant G. J. W. GELDERMAN, van het 4e R.V.A., overgeplaatst bij den Staf III A. Brig. en benoemd tot adjudant

Eerste-luitenant J. ROTHUIZEN, van het R.G.Tr., overgeplaatst bij den Staf genie en werkzaam gesteld onder de bevelen van den E.a. ingenieur te 's-Gravenhage, 1 Nov.

Tweede-luitenant der mil. adm. J. G. P. DE GILDE, van het 8e R.V.A., gedetacheerd bij de S.D.O.A., 1 Nov.

Eerste-luitenant G. R. TIMMER, van het 2e R.V.A., overgeplaatst bij den Staf art. ten einde te worden bestemd voor de functie van adjudant van den Inspecteur der artillerie.

Eerste-luitenant, J. BUNSCHOTEN, van het 6e R.V.A., overgeplaatst bij het 2e R.V.A., 1 Nov.

Majoor A. Q. H. DIJXHOORN, onder eervolle ontheffing uit zijn functie van majoor — toegevoegd aan den C. — VI I. Brig. overgeplaatst bij het 6e R.I. en bestemd tot hoofdinstrucateur, commandant van de regimentsschool, 1 Nov.

Majoor H. G. A. REIMERS, onder eervolle ontheffing uit zijn functie van hoofd-instrucateur bij het 6e R.I. toegevoegd aan den C.-VI I. Brig. en overgeplaatst bij den Staf VI I. Brig., 1 Nov.

Eerste-luitenant A. F. J. PENDERS, van het 3e R.I., voor onbepaalden tijd gedetacheerd ten bureele van den Chef van den Generalen Staf, 1 Nov.

Eerste-luitenant G. J. LE FÈVRE de MONTIGNY, van het 2e R.V.A., overgeplaatst bij den Staf art. ten einde te worden bestemd voor de functie van adjudant van den Chef van den Generalen Staf, 1 Nov.

Kapitein A. VAN SOEST, adjudant van het 10e R.I., overgeplaatst bij den Staf II I. Brig. en benoemd tot adjudant van de brigade, 1 Nov.

Eerste-luitenant E. N. LANDUIJT, van de 1e Compagnie geneeskundige troepen, overgeplaatst bij het 6e R.I., 1 Nov.

Officier van gezondheid der tweede klasse P. A. M. KRIJGER, overgeplaatst van 's-Gravenhage naar Breda, 1 Nov.

Tweede-luitenant H. F. J. M. PLASMANS en W. F. SMITS, onderscheidenlijk van het 5e R.V.A. en het 1e R.V.A., overgeplaatst bij het 2e R.V.A., 1 Nov.

Majoor J. J. RUTGERS, van den Staf III I. Brig., belast met de functie van hoofd-instrucateur, commandant van de regimentsschool bij het 9e R.I. tot 1 April 1938.

Majoor J. W. BOS, van het 9e R.I. bij den Staf van de III I. Brig. belast met de functie, welke werd vervuld door den majoor RUTGERS tot 1 April 1938.

Tweede-luitenant der mil. adm. T. C. J. MARCELIS, ontheven van zijn werkzaam-

stelling ten bureele van den I.M.A. en bij zijn korps (18e R.I.) terug, 27 Oct.

Tweede-luitenant der mil. adm. M. N. SMEETS, van het 8e R.I., ontheven van zijn detachering bij het 18e R.I. en gedetacheerd bij het R.G.Tr., 2 Nov.

Eerste-luitenant J. G. WARRINGA, van het 3e R.I., toegevoegd aan den Directeur der Hoogere Krijgsschool, 1 Nov.

Eerste-luitenant H. M. G. J. LENTZ, van het 14e R.I., gedetacheerd ten bureele van den Chef van den Generalen Staf, 1 Nov.

Eervol ontslagen.

Reserve-kapitein P. H. VAN DER ZANDE, van het 19e R.I., 19 Oct.

Reserve-generaal-majoor K. VAN DRUNEN, van den Staf inf., 1 Dec.

Reserve-kolonel A. C. BREEBAART, van den Staf IV I. Brig., 1 Dec.

Reserve-kolonel P. E. HAJENIUS, van den Staf inf., 1 Nov.

Reserve-kapitein C. E. STOLK, van het 20e R.I., 5 Nov.

Reserve-kapitein L. J. PRINS, van het 16e R.I., 1 Dec.

Reserve-kapitein G. J. K. HENDRIKMAN VERSTEGEN, van het R.M.A., 13 Dec.

Kapitein H. LUDWIG, C.-3e Compagnie geneeskundige troepen, 1 Nov.

Reserve-luitenant-kolonel D. VLEMING, van den Staf inf., 27 Oct.

Reserve-kapitein ir. H. W. HAGA, van het R.G.Tr., 2 Nov.

Reserve-luitenant-kolonel F. Treffers, van den Staf V I. Brig., 12 Nov.

Reserve-kapitein F. CORSTIUS, van het 11e R.I., 12 Nov.

Werkzaam gesteld onder de bevelen van den Chef van den Generalen Staf, van 1 Nov. 1937—1 Nov. 1938.

Kapiteins P. G. C. A. VAN DER SPECK OBREEN, van het 5e R.V.A. en C. D. TOET, van het 2e R.V.A.,

Eerste-luitenant J. F. VAN KERVEL, van het R. Gr., J. DANIELS en Mr. H. J. KRULS, beiden van het 2e R.V.A.

Decoratiën.

Generaal-majoor Jhr. J. T. ALTING VAN GEUSAU, C.-I Div. Commandeur in de Orde van het Legioen van Eer.

Majoor J. W. OOSTERVEEN, van den Staf Brig. Gr. en J. (I I. Brig.) Officier in de Orde van Leopold II.

Majoor J. G. M. VAN DE PLASSCHE, van den Generalen Staf, Ridder in de Orde van het Legioen van Eer.

Kapitein P. M. H. TIELENS, van den Generalen Staf, Ridder in de Orde van het Legioen van Eer.

Reserve-majoor Jhr. I. L. VAN DEN BERCH VAN HEEMSTEDÉ, van het R. Gr., Commandeur in de Kroonorde van Italië.

Overleden.

Kolonel J. J. VAN SANTEN, van den Generalen Staf, Chef van den Staf van het Hoofdkwartier van het Veldleger, 13 November 1937 te *Rijswijk* (Z. H.).

VEERTIG JAAR RESERVE-OFFICIEREN

Op 22 November j.l. was het 40 jaar geleden, dat de eerste reserve-tweede-luitenants bij de Kon. landmacht werden benoemd. Sindsdien is de positie van den reserve-officier wel grondig gewijzigd. In 1897 behoorden reserve-officieren tot de zeldzaam voorkomende verschijningen, terwijl thans de aanvoering van het oorlogs-

leger voor 95 % aan hen is toevertrouwd. Van de oudste reserve-officieren behoort thans nog de voorzitter van de Vereeniging van reserve-officieren, Ir. W. COOL, als majoor voor speciale diensten bij den Generalen staf, tot de Kon. landmacht, zoodat hij op vorengenoemde datum zijn 40-jarig officierschap mocht herdenken.

GENIE-MUSEUM

Bij het Regiment Genietroepen zal een Genie-museum worden ingericht, waarin zullen worden verzameld uniformen, onderscheidings- en eere-teekenen; photo's van oud-officieren en officieren, van belangrijke plechtigheden, oefeningen en gebeurtenissen van beteekenis; oude prenten, e.d. betrekking hebbend op het Regiment; handschriften en boekwerken, enz.

De C. van het Regiment Genietroepen, Kolonel SCHARROO heeft op alle officieren en reserve-officieren van het Wapen een beroep gedaan, om voor het in te richten Genie-museum datgene af te staan, wat betreffende de geschiedenis van het Regiment in hun bezit is en tot oud-officieren van het Wapen en families van overleden officieren het verzoek te richten om medewerking.

NIEUWE UITGAVEN

Handbuch der neuzeitlichen Wehreswissenschaften. Uitgegeven in opdracht van de „Deutsche Gesellschaft für Wehrpolitik und Wehreswissenschaften“ en onder medewerking van talrijke deskundigen, door HERMAN FRANKE, Generaal-majoor b. d., met een inleidend woord van den Rijksminister van Oorlog Generaal-veldmaarschalk VON BLOMBERG. 4 Deelen. Uitgave *Walter de Gruyter & Co.*, Berlijn W 35 en Leipzig. Prijs per deel, gebonden 36 R.M. (bij intekening op het geheele werk 32 R.M.).

Wij beschouwen bovenstaand handboek als de belangrijkste militair-wetenschappelijke uitgave, die in de laatste jaren in *Duitschland* het licht zag. Verschenen zijn thans de deelen „*Wehrpolitik und Kriegführung*“ en „*Das Heer*“. In voorbereiding zijn „*Kriegsmarine und Luftwaffe*“ en „*Wehrwirtschaft und Wehrtechnik*“. In elk deel zijn de onderwerpen alphabetisch gerangschikt. Samenstellers hebben, zooals de titel ook aangeeft, zich er op toegelegd datgene te geven, wat voor het *heden* van belang is en zijn bij historische verhandelingen niet verder teruggegaan dan tot FREDERIK DE GROOTE. Deze beperking is begrijpelijk, al spijt het ons ook, dat hierdoor een figuur als onze PRINS MAURITS, grondlegger van de moderne tactiek, niet wordt genoemd en in het algemeen onze glorie-tijd op maritiem en militair gebied buiten het bestek van dit werk valt.

Binnen het gekozen bestek is deze uitgave echter voortreffelijk. Uit het eerste deel noemen wij in het bijzonder den „*Politisch-operativer Ueberblick über die Landkriege*“, dat, toegelicht door duidelijke kaarten, meesterlijke beschouwende overzichten der veldtochten van 1740 tot *heden* geeft. Voorts beschouwingen over de weerkracht van de onderscheidene staten, waarbij wij getroffen werden door het volgende oordeel omtrent *Nederland* (blz. 531):

Kapitein P. M. H. TIELENS, van den Generalen Staf, Ridder in de Orde van het Legioen van Eer.

Reserve-majoor Jhr. I. L. VAN DEN BERCH VAN HEEMSTEDÉ, van het R. Gr., Commandeur in de Kroonorde van Italië.

Overleden.

Kolonel J. J. VAN SANTEN, van den Generalen Staf, Chef van den Staf van het Hoofdkwartier van het Veldleger, 13 November 1937 te *Rijswijk (Z. H.)*.

VEERTIG JAAR RESERVE-OFFICIEREN

Op 22 November j.l. was het 40 jaar geleden, dat de eerste reserve-tweede-luitenants bij de Kon. landmacht werden benoemd. Sindsdien is de positie van den reserve-officier wel grondig gewijzigd. In 1897 behoorden reserve-officieren tot de zeldzaam voorkomende verschijningen, terwijl thans de aanvoering van het oorlogs-

leger voor 95 % aan hen is toevertrouwd. Van de oudste reserve-officieren behoort thans nog de voorzitter van de Vereeniging van reserve-officieren, Ir. W. COOL, als majoor voor speciale diensten bij den Generalen staf, tot de Kon. landmacht, zoodat hij op vorengenoemde datum zijn 40-jarig officierschap mocht herdenken.

GENIE-MUSEUM

Bij het Regiment Genietroepen zal een Genie-museum worden ingericht, waarin zullen worden verzameld uniformen, onderscheidings- en eere-teekenen; photo's van oud-officieren en officieren, van belangrijke plechtigheden, oefeningen en gebeurtenissen van beteekenis; oude prenten, e.d. betrekking hebbend op het Regiment; handschriften en boekwerken, enz.

De C. van het Regiment Genietroepen, Kolonel SCHARROO heeft op alle officieren en reserve-officieren van het Wapen een beroep gedaan, om voor het in te richten Genie-museum datgene af te staan, wat betreffende de geschiedenis van het Regiment in hun bezit is en tot oud-officieren van het Wapen en families van overleden officieren het verzoek te richten om medewerking.

NIEUWE UITGAVEN

Handbuch der neuzeitlichen Wehreswissenschaften. Uitgegeven in opdracht van de „Deutsche Gesellschaft für Wehrpolitik und Wehreswissenschaften“ en onder medewerking van talrijke deskundigen, door HERMAN FRANKE, Generaal-majoor b. d., met een inleidend woord van den Rijksminister van Oorlog Generaal-veldmaarschalk VON BLOMBERG. 4 Deelen. Uitgave *Walter de Gruyter & Co.*, Berlijn W 35 en Leipzig. Prijs per deel, gebonden 36 R.M. (bij intekening op het geheele werk 32 R.M.).

Wij beschouwen bovenstaand handboek als de belangrijkste militair-wetenschappelijke uitgave, die in de laatste jaren in *Duitschland* het licht zag. Verschenen zijn thans de deelen „*Wehrpolitik und Kriegführung*“ en „*Das Heer*“. In voorbereiding zijn „*Kriegsmarine und Luftwaffe*“ en „*Wehrwirtschaft und Wehrtechnik*“. In elk deel zijn de onderwerpen alphabetisch gerangschikt. Samenstellers hebben, zooals de titel ook aangeeft, zich er op toegelegd datgene te geven, wat voor het *heden* van belang is en zijn bij historische verhandelingen niet verder teruggegaan dan tot FREDERIK DE GROOTE. Deze beperking is begrijpelijk, al spijt het ons ook, dat hierdoor een figuur als onze PRINS MAURITS, grondlegger van de moderne tactiek, niet wordt genoemd en in het algemeen onze glorie-tijd op maritiem en militair gebied buiten het bestek van dit werk valt.

Binnen het gekozen bestek is deze uitgave echter voortreffelijk. Uit het eerste deel noemen wij in het bijzonder den „*Politisch-operativer Ueberblick über die Landkriege*“, dat, toegelicht door duidelijke kaarten, meesterlijke beschouwende overzichten der veldtochten van 1740 tot *heden* geeft. Voorts beschouwingen over de weerkracht van de onderscheidene staten, waarbij wij getroffen werden door het volgende oordeel omtrent *Nederland* (blz. 531):

„Die Dienstzeit ist zu kurz, um vollwertige militärische Ausbildung zu gewährleisten. Das holländische Heer wird daher nur für einfache Verteidigungsmassnahmen befähigt sein, und dies auch nur dann, wenn Anlehnung an natürliche oder befestigte Abschnitte gegeben ist“.

Indien men bedenkt, dat de preventieve waarde van onze weermacht niet afhangt van hetgeen wij daarvan vinden, maar van hetgeen het buitenland daaromtrent denkt, komt wel duidelijk uit hoe onverantwoordelijk de pogingen van sommige „militaire medewerkers“ zijn om de aanhangige verlenging van den eersten oefentijd te torpedeeren!

Uit het tweede deel willen wij bijzonder naar voren brengen de uitmuntende *tactische verhandelingen*, die hierin zijn opgenomen. Nimmer nog lazzen wij b.v. een zoo goede beschouwing omtrent den modernen pionier, wiens taak, onder de dreiging van het pantserwapen, een grondige wijziging heeft ondergaan en thans in de eerste plaats moet bestaan uit het snel en doeltreffend aanleggen van mijnversperringen e.a. hindernissen.

De prijs van dit standaardwerk overtreft hetgeen de officier gemeenlijk voor een dergelijke aanschaffing kan besteden, doch in een militaire bibliotheek mag het zeker niet ontbreken.

C.

De Koninklijke Nederlandsche landmacht. Uitgave Weekblad *Gelderland in Woord en Beeld*. Prijs ingenaaid f 1,25, gebonden f 3,75.

Dit fraaie album, samengesteld onder goedkeuring en met medewerking van het Departement van Defensie, geeft in woord en beeld een overzicht van alle onderdeelen der Koninklijke landmacht.

Tusschen de 600, in het algemeen fraaie, foto's, welke van goede verklarende teksten zijn voorzien, wordt van elk wapen, dienstvak of inrichting een korte, goede beschrijving gegeven. Bovendien zijn enkele mooie kleurprenten opgenomen.

De samenstellers zijn er volkomen in geslaagd een werk het licht te doen zien, dat iederen leek een goed inzicht geeft in het leven en werken bij het leger, doch dat bovendien ook voor hen, die daarvan deel uitmaken, van groote waarde is.

Moge het in veler handen komen.

Co.

Verbleekte films. Herinneringen van een oud-zeeofficier, door G. F. TIJDEMAN. Uitgave *W. P. van Stockum & Zoon N.V.* Den Haag. 1937.

Verbleekte films, — wie wendt er zich niet van af? Worden wij niet dagelijks overstelpt door gloednieuwe films, gespeeld door louter sterren, geraffineerd samengesteld om den modernen, nerveuzen mensch de nieuwe zenuwprickeling te geven, die als afleiding bedoeld slechts verdere afwijking brengt.

Waarom die weinig aantrekkelijke titel „*Verbleekte films*“? Omdat de schrijver in dit boek aan zijn geest en aan de oogen des lezers zijn herinneringsbeelden laat voorbijtrekken uit zijn dienstdtijd als jong zeeofficier in de jaren 1879—1880. Tot eer van den schrijver zij gezegd, dat het allerminst een verbleekte film geworden is; integendeel: frisch en levendig trekken de beelden uit het oude marineleven voorbij en ze boeien den lezer van begin tot eind.

Geen grootsche avonturen worden verteld, geen romantiek van varen en vechten; het is een onopgesmukt en door zijn eenvoud pakkend verhaal van het oude marineleven, hoofdzakelijk in de tropen, met zijn vele ontberingen en kleine genoegens. Aandoenlijk is de tragische geschiedenis van den commandant, wiens schip buiten iemands schuld in een modderbank is blijven steken en, die beducht, dat zijn carrière daardoor ontijdig beëindigd zal worden, een einde aan zijn leven maakt.

Niet slechts de officieren van dien tijd worden in het boek getypeerd. De waardeering van den schrijver voor het lagere personeel siert zijn oude zeemanshart. „De onderofficieren,” zegt hij in een van zijn verhalen, „waren meerendeels van het slag, zooals ze altijd geweest zijn, — totdat ze, vele jaren later, tijdelijk uit hun evenwicht werden gewipt door de geesteswaggelingen, die na den wereldoorlog ook bij ons voorkwamen, en door de graaizucht, die bij anderen reeds in dien oorlog sterk was ontwikkeld en daarna zoo aanstekelijk en algemeen werd — taaie, ordelijke kerels dus.”

Het boek wekt warme sympathie voor officieren en lagere schepelingen van onze Koninklijke Marine van een halve eeuw geleden.

Veel is er sedert dien veranderd en verbeterd, maar de bijzondere zwarigheden van het zeemansleven zijn gebleven, zwarigheden des levens, die de landmacht niet kent.

Wij bevelen dit goede boek met zijn gezonde lectuur gaarne warm aan.

M.

UIT DE VAKPERS

SAMENWERKING TUSSCHEN INFANTERIE EN ARTILLERIE.

De Luit.kol. der Art. GASTON MARIE geeft in onderstaand tijdschrift eenige „reflexions” betreffende de studie „*Le travail en liaison*”, welke binnenkort in den boekhandel zal verschijnen.

Zeker, er is over dit onderwerp reeds onnoemelijk veel geschreven.

De schrijver geeft echter in zijn artikel zeer waardevolle beschouwingen, die — mede in verband met onze huidige reglementen — alleszins de aandacht trekken.

Het artikel is te lang om daarvan een volledig overzicht te geven. We volstaan er dan ook mede de conclusies van den schrijver aan te halen, daarbij in het kort de gronden van deze conclusies vermeldende.

A. *De verantwoordelijkheid om een doel, hetwelk de infanterie tot staan brengt of vertraagd, te ontdekken en topografisch vast te leggen, berust bij den artilleriecommandant van de rechtstreeks steunende artillerie.*

De infanterie zal hem daarbij vanzelfsprekend, met de bescheiden middelen die haar ter beschikking staan, steunen.

De kleine inf.eenheden in voorste linie — zoo zegt de schrijver — zijn als regel niet in staat een art.doel te ontdekken, laat staan dit topografisch vast te leggen.

Wanneer de commandant van de kleine — onder vuur zijnde — inf.eenheid in staat is te zeggen, dat de vijandelijke kogels van rechts, links of uit front komen, dan is dit reeds een kostbaar gegeven hetwelk men van hem in het algemeen niet eens kan verwachten, dus zeker niet mag vragen.

Eerst nadat de voorste inf.eenheden tot staan zijn gebracht, zal de inf.commandant zich rekenschap kunnen gaan geven van de plaats der vij. weerstanden. Doch dan zullen de doelen zich slechts met tusschenpoozen door vuur verraden, waarbij het aan grooten twijfel onderhevig is of de inf.commandanten daarbij voldoende gegevens krijgen om het doel nauwkeurig te bepalen.

Neen — zoo zegt de schrijver — het ontdekken van vij. doelen behoort tot de taak

van waarnemers die zich uitsluitend daarmee bezig houden.

Vòòr dat de inf. tot staan is gebracht, moeten deze waarnemers een zoo groot mogelijk aantal doelen topografisch hebben vastgelegd.

Loopt de aanval plaatselijk vast, dan kan uit de verkregen gegevens worden afgeleid welke doelen door de art. in de eerste plaats moeten worden bestreden.

Hiervoor is het echter noodzakelijk bij de art. te beschikken over in het bijzonder daartoe geoefende officieren en onderofficieren, die tevens op de hoogte moeten zijn van de elementaire taktiek der kleine inf.eenheden van den vijand.

Ofschoon dus het opsporen van doelen in de eerste plaats een artilleristische taak is omdat alleen de art. over de daartoe noodige middelen beschikt, sluit zulks niet uit dat elke waarnemer van welk wapen ook verplicht is ieder gegeven te melden, hetwelk van nut kan zijn voor een juist en tijdig gebruik van de art.

Het is echter volkomen onjuist te denken — en vele inf.officieren zijn deze meening toegedaan — dat art.steun niet kan worden gevraagd zonder daarbij tevens nauwkeurige gegevens omtrent aard en plaats van het doel te vermelden (vergelijk in verband hiermede pt. 45 I.R.— II A.).

Het geven van een algemeen indruk omtrent den tegenoverliggenden vij. weerstand kan voor den artillerist, indien deze zijn taak goed heeft opgevat, dikwijls reeds voldoende zijn om te weten wat hem te doen staat.

B. *De verantwoordelijkheid voor de juiste plaats bepaling van de voorste inf.eenheden, in verband met het gevaar voor eigen art., behoort in eerste instantie tot de taak der inf.commandanten en in het bijzonder van den commandant, welke met rechtstreeks steunende art. moet samenwerken (in het algemeen dus de R.C.).*

Dit spreekt voor zich, daar de juiste kennis van de opstelling der eigen troepen ook reeds onontbeerlijk is voor een goede bevelvoering. Deze plaatsbepaling mag zich

echter niet beperken tot een aanduiding op kaart, schets of photo. De Inf.comm. moet den artillerist echter zoo eenigszins mogelijk, uit hooge waarnemingspunten de door de voorste eenheden bereikte lijn in het terrein kunnen aanduiden.

C. *Het inschuiven van waarnemers en inlichtings-groepen der art. in de inf. mag niet tot gevolg hebben, dat de verantwoordelijkheid voor ieders taak wederzijds wordt afgewenteld.*

Ofschoon een goede samenwerking tusschen de waarnemers der verschillende wapens op den voorgrond moet staan, mag het vooruitzenden van art. waarnemers niet gegrond zijn op de vrees — en zulks geschiedt thans nog maar al te dikwijls — dat de art. niet voldoende gegevens omtrent de eigen inf. zal verkrijgen om een goede art.steun te verzekeren.

La Revue d'Infanterie.

A. P.

WIJ VERHEFFEN ONZE STEM TEGEN DE — TE STRAKKE — THEORIE, DAT DE LICHT MITRAILLEURS IN BEGINSSEL FRONTAAL VUREN.

Deze woorden troffen ons het meest bij het lezen van een artikel van den Generaal BARRARD onder den titel: „*Un mot sur les travaux de campagne*”.

Uit den titel blijkt reeds, dat de schrijver zich baseert op pionier-technische gronden.

Alhoewel het artikel ook overigens waardevolle aanwijzingen op versterkingskundig gebied bevat, willen we ons in dit referaat tot bovenaangehaalde materie beperken.

De schrijver grondt zijn bezwaren tegen het „in beginsel frontaal vuren der lichte mitrs.” op de volgende overwegingen:

het aantal krombaan-vuurwapenen bij den aanvaller neemt steeds toe, waardoor het dekken van den verdediger steeds moeilijker wordt; de vuren op groote afstanden door de zware mitrs. (uit de vuurbasis) brengen invalshoeken met zich mede, die voor den verdediger groote gevaren opleveren.

Als gevolg hiervan is het noodzakelijk: een maximaal gebruik te maken van flankerende — en schuine mitr. opstellingen, die de zichtbaarheid en (dus) de kwetsbaarheid aanzienlijk verminderen;

het personeel zooveel mogelijk de dekkende laag te doen benutten, mede door een opstelling zoo dicht mogelijk tegen de dekking.

Indien de lagere inf.commandanten niet voldoende gegevens verschaffen — zoo zegt de schrijver — dan komt dit niet omdat zij voor hun taak ongeschikt zijn, doch omdat zij onvoldoende in die richting zijn opgeleid.

Anderzijds is het achterwege laten van zeer beperkte gegevens wijl zij als onnuttig worden beschouwd, een gebrek aan vertrouwen in de wijze waarop de art. haar taak opvat.

Tot slot vermelden wij nog dat de schrijver van het artikel, in het vastleggen van de voorste lijn door vliegtuigen weinig vertrouwen heeft en dit middel slechts wenschte te aanvaarden als een welkome bate.

Daarnaast *hooft* hij dat de radio en de gepantserde wagen spoedig in staat zullen zijn, dit bij uitstek moeilijke vraagstuk in goede banen te leiden.

Dit laatste is bij een frontale opstelling onmogelijk. Het personeel staat als regel te ver van de dekking verwijderd, terwijl gedurende het vuren noodgedwongen een deel van den schutter frontaal ongedekt is.

De schrijver zag het liefste alle mitrs. in flankerende opstellingen, doch hij geeft toe, dat zulks voor de lichte mitrs. om vele redenen onaanvaardbaar is. Doch tusschen frontaal- en flankerend vuur liggen nog vele mogelijkheden. Het is zoowel theoretisch als practisch gemakkelijk aan te toonen, dat een mitr., welke vuurt onder een hoek van 20 à 30 graden veel minder zichtbaar en kwetsbaar is voor directe vuren van den aanvaller. Immers een aanvaller vuurt in beginsel recht voor zich uit en vuren onder een hoek van 20 à 30 graden zijn zelfs vanuit de vuurbasis als regel niet te bewerkstelligen.

Daarnaast meent schrijver, dat een inf.-sectie haar verdedigende taak dikwijls beter zal kunnen vervullen met schuine vuren der lichte mitrs. dan met naast elkaar liggende frontale vuren.

Bovendien is er geen enkel terrein te vinden, hetwelk zich niet leent voor een — zij het soms slechts gedeeltelijke — toepassing van het systeem van schuine vuren.

Doch dit is niet alles, de schrijver heeft nog een pijl op zijn boog.

Na de vereischte dikte van borst- en rugweren te hebben besproken, vervolgt hij:

Men moet wel bedenken, dat deze dekkingen geen bescherming geven tegen projectielen van het geschut der vews. en ook niet tegen projectielen van het eigen anti-veeg geschut, dat bij het vuur op de beweeglijke doelen geen rekening kan houden met eigen opstellingen. Tegen het laatste gevaar is weinig te doen, maar het eerste kan belangrijk worden verminderd door de opstellingen zoo goed mogelijk te camoufleren en waar een flankerende (of schuine) opstelling zeer moeilijk te onderkennen valt, moet aan deze opstellingen dus ook in dit verband de voorkeur worden gegeven.

Tot slot betreft de schrijver het, dat er

La Revue d'Infanterie, Maart 1937.

A. P.

BENEDEK EN BENEDEK LEGENDEN.

Ieder officier kent den naam BENEDEK, den overwonnene van KÖNIGGRÄTZ (1856) en heeft wellicht eenige herinnering aan den pennestrijd, die om deze beklagenswaardige figuur heeft gewoed. Trouw aanhanger van zijn Keizer en diens Huis, werd hij niettemin van linksche zijde gebruikt als een middel om het Keizerlijk regime te bestrijden. Hiertoe werd hij voorgesteld als slachtoffer van de hof-camarilla, onschuldig aan het onheil dat Oostenrijk had getroffen, door een hem afgeperste gelofte gedwongen tot stilzwingen om zoodoende de hooggeplaatste ware schuldigen — Keizer FRANS JOSEF en Aarts Hertog ALBRECHT, de overwinnaar van CUSTOZZA — te dekken. Ook na den Wereldoorlog is deze voorstelling van zaken weer verbreid door personen die, na den val van de Habsburgsche monarchie, met modder meenden te moeten werpen naar hetgeen zij vroeger vergoden. Een onlangs verschenen werk in dezen geest van Graaf LÓNYAI heeft Kolonel b.d. Dr. EDUARD HELLER naar den pen doen grijpen om in een fraai, op de acten gegronde, studie de waarheid in het licht te stellen.

in het Fransche leger in het algemeen met weinig enthousiasme en ondoelmatig wordt gepioneerd.

Hij waarschuwt hiertegen met de woorden:

„Au cours de la Grande Guerre, nous le répéterons sans nous lasser, notre négligence en matière de travaux de campagne nous a coûté des pertes cruelles. Que la leçon nous serve et que les travaux de campagne prennent enfin dans notre instruction la place importante qu'ils doivent avoir.”

Woorden welke ook wij zeer zeker ter harte mogen nemen.

Belangstellenden moeten wij naar deze studie, die ook afzonderlijk is verschenen (Wien I, Liebiggasse 6; prijs S. 2,10), verwijzen. Zij leert ons BENEDEK kennen als de man, die alles verwachtte van flinkheid en daarmede in de lagere rangen inderdaad veel bereikte in een tijd toen de aanvoering van een infanterie-eenheid (een aantal soldaten met geweren, samenwerking met andere wapens vrijwel nihil) betrekkelijk weinig kennis eischte. Door zijn meermalen betoonde dapperheid snel omhoog gestegen, verachter van studie en kennis, faalde hij volkomen in een functie waar kennis en een door studie gerijpt oordeel onontbeerlijk waren en hij den „Schlachten-denker” VON MOLTKE tegenover zich kreeg.

Ridderlijk soldaat, tragisch figuur, slachtoffer echter alleen van de overschatting door anderen en hemzelf van zijn capaciteiten. Waarschuwend voorbeeld voor hen, die, in onze dagen, nu zelfs een bataljon een gemengde eenheid is geworden, meenen, dat een aanvoerder in stede van *flinkheid en kennis* te behoeven, met flinkheid alleen kan volstaan.

„Militärwissenschaftliche Mitteilungen”, April, Mei, Juni 1937 C.

N.V. NEDERLANDSCHE KABEL FABRIEK - DELFT
GRONDKABEL (MET PAPIER ISOLATIE)
VOOR ZWAK- EN STERKSTROOM
ELECTROLYTISCH KOPERDRAAD
VULMASSA